

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI STREFA WOLNOSŁOWA
w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku**

SPIS TREŚCI

1. Dane Fundacji	s. 3
2. Cele, zasady, formy i zakres działalności statutowej	s. 4
2.1. Działalność Fundacji Strefa WolnoSłowa	s. 5
3. Uchwały Zarządu Fundacji	s. 46
4. Dane finansowe	s. 47

1. DANE FUNDACJI

Nazwa fundacji:

Strefa WolnoSłowa

Siedziba i adres:

ul. 11 Listopada 24/34, 03-436 Warszawa

E-mail:

info@strefawolnoslowa.pl

Data rejestracji i numer księgi rejestrowej:

- 30.11.2011, sporządzenie aktu notarialnego przez asesora notarialnego Agnieszkę Anitę Kunecką, zastępcę notariusza Elżbiety Drażek, w Kancelarii Notarialnej Niepodległości 159
- 19.12.2011, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, **0000405137**

Statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON:

145929290

NIP

5242748489

Rada fundacji:

Kamil Kamiński

Pietro Floridia

Zarząd fundacji:

Alicja Borkowska (prezes zarządu)

Tomasz Gromadka (skarbnik zarządu)

Joanna Katarzyna Szyndler (sekretarz zarządu)

Weronika Chinowska (członek zarządu)

2. CELE, ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Fundacja jest organizacją pozarządową realizującą zadanie sfery pożytku publicznego związane z promowaniem wielokulturowości, tolerancji i szacunku do innych kultur.

STREFA WOLNOSŁOWA ma na celu organizację działań artystycznych, kulturalnych i edukacyjnych nastawionych na dialog międzykulturowy i międzypokoleniowy. Interesują nas inicjatywy na granicy sztuki i interwencji społecznej, poruszające aktualne problemy w Polsce, Europie i na świecie, działania artystyczne angażujące osoby z różnych grup społecznych, umożliwiające spotkanie poprzez sztukę, promujące czynną postawę wobec rzeczywistości społecznej.

Określenie celów statutowych fundacji:

Zgodnie z §9 Statutu Fundacji Strefa WolnoSłowa celem fundacji jest:

- a) Promocja i działanie na rzecz postaw otwartych i tolerancyjnych, dialogu międzykulturowego i międzypokoleniowego, idei społeczeństwa obywatelskiego oraz czynnej, twórczej postawy wobec różnych kultur i wobec rzeczywistości społecznej;
- b) Wspieranie działań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- c) Działalność artystyczna i animacja kultury nastawione na aktywizację wykluczonych grup społecznych, dialog międzykulturowy i międzypokoleniowy oraz współpracę między społeczeństwami,
- d) Wspieranie działań z zakresu edukacji i integracji europejskiej, praw człowieka oraz działań wspierających demokrację,
- e) Zdobywanie i rozpowszechnianie wiedzy z zakresu dialogu międzykulturowego oraz poszukiwanie nowych, innowacyjnych metod animacji kultury i edukacji wielokulturowej,

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

Zgodnie z §10 Statutu Fundacja realizuje swoje cele statutowe w szczególności poprzez:

- a) Organizację i realizację projektów artystycznych, edukacyjnych i badawczych;
- b) Organizację i realizację wydarzeń kulturalnych, festiwali, spektakli teatralnych;
- c) Organizację i realizację artystycznych projektów międzynarodowych, konferencji, warsztatów oraz wymian w celu propagowania idei Fundacji;
- d) Budowanie sieci kontaktów z organizacjami o podobnym charakterze działalności w Polsce i zagranicą;
- e) Współpracę z instytucjami i organizacjami kulturalnymi oraz naukowymi, sektorem gospodarczymi, środkami masowego przekazu w kraju i za granicą.

Przedmiot działalności gospodarczej:

- 1) Działalność związana z wystawieniem przedstawień artystycznych (PKD 90.01 Z);
- 2) Pozaszkolne formy edukacji artystycznej (PKD 85.52 Z);
- 3) Działalność wspomagająca edukację (PKD 85.60 Z);
- 4) Działalność obiektów kulturalnych (PKD 90.04 Z);
- 5) Pozostałą działalność wydawniczą (PKD 58.19 Z);
- 6) Artystyczną i literacką działalność twórczą (PKD 90.03 Z)
- 7) Działalność związaną z projekcją filmów(PKD 59.14 Z);
- 8) Działalność wspomagającą wystawienie przedstawień artystycznych (PKD 90.02 Z);
- 9) Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (PKD 56.10 A);
- 10) Przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) (PKD 56.12 Z)

2.1. ATLAS OF TRANSITIONS

2017-2020

Międzynarodowy projekt „Atlas of Transitions. New geographies for a cross-cultural Europe” (co można przetłumaczyć na polski jako: „Atlas przemian. Nowe geografie dla międzykulturowej Europy”) opiera się na długofalowej współpracy europejskich instytucji kulturalnych i edukacyjnych (2017-2020). Projekt bazuje na innowacyjnych metodach łączących działania artystyczne, społeczne i badawcze. Fundacja Strefa WolnoSłowa, Teatr Powszechny w Warszawie oraz Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego są polskimi partnerami projektu.

Partnerami zagranicznymi z Włoch, Francji, Grecji, Szwecji, Albanii, Belgii i Egiptu są: ERT – Emilia Romagna Teatro Fondazione, Alma Mater Studiorum – Università di Bologna, Cantieri Meticci, Skampa International Theatre Festival, Backa Teater, Motus Terrae, Tjeter Vizion, Théâtre de Liège, Le Channel scène nationale de Calais i Studio Emad Eddin. Program zakłada produkcję spektakli, organizację warsztatów, działań badawczych i animacyjnych, które będą rozwijały społeczny potencjał wiedzy i świadomości na temat migracji.

Od jesieni 2017 regularnie prowadzimy warsztaty twórcze w Ośrodku dla Cudzoziemców na Targówku. Zajęcia otwarte są dla wszystkich pań mieszkających w Ośrodku, skierowane są przede wszystkim do osób dorosłych, ale zdarza się, że uczestniczy w nich również młodzież. Warsztaty to przede wszystkim ćwiczenia ruchowe, oparte o podstawowe metody pracy z ciałem, z elementami tańca i improwizacji. Program zajęć dostosowywany jest na bieżąco do potrzeb pań uczestniczących – w zależności od grupy warsztaty skoncentrowane są przede wszystkim na ruchu, ćwiczeniach relaksacyjnych, a

innym razem na opowiadaniu historii czy wspólnym pisaniu krótkich tekstów i czytaniu poezji.

W kwietniu 2018 roku przygotowaliśmy premierę spektaklu "Zwierzęta", którego pokazy przewidziane są również na rok 2019. Spektakl inspirowany książką "Od zwierząt do bogów" Yuvala Noaha Harariego jest opowieścią o gatunku człowieka. O tym, jak podporządkował on sobie świat innych istot żywych, wymyślił pojęcia, podziały, struktury i modele, w jakich dziś funkcjonujemy. To stworzona wspólnie przez międzynarodową grupę twórców refleksja nad naszym, "ludzkim" podejściem do zwierząt i przyrody, nad tym, co oznacza bycie człowiekiem.

Więcej informacji o projekcie: www.atlasoftransitions.eu

"LUDZIE"

– rezydencja artystyczna w Scenie Roboczej w Poznaniu

maj-czerwiec 2018

Spektakl jest drugą częścią teatralnego tryptyku Zwierzęta-Ludzie-Bogowie o prawach wszystkich istot, zrealizowany został w ramach rezydencji Strefy WolnoSłowej w Scenie Roboczej w Poznaniu

Już dawno wyparliśmy to, kim naprawdę jesteśmy. Powołaliśmy do istnienia zupełnie fałszywą opozycję między człowiekiem a zwierzęciem. To jakby pszczoła nie chciała być więcej owadem, a drzewo zabraniało innym nazywania go rośliną. Stawiamy się nie tylko obok innych zwierząt, ale też, a może przede wszystkim, ponad nimi. Tworzymy fabryki mięsa, nie dostrzegając w zwierzętach istot. Dajemy sobie prawo do zabijania ich dla czystej przyjemności. Mało tego, również w ramach własnego gatunku dokonujemy podziałów na tych, których traktujemy „po ludzku”, oraz na tych, którzy są „zezwierzęceni”.

W spektaklu przyglądamy się opisom, obrazom i językowi, jakiego człowiek używa odnosząc się do kontroli i zabijania ludzi i zwierząt. Konfrontujemy ze sobą słownik myśliwych, aktywistów praw ludzi i zwierząt oraz język świata komercji i polityki. Wywiady i autorskie materiały dokumentalne z polowań, rzeźni i transportów zwierząt stają się inspiracją dla działania scenicznego.

Reżyseria: Alicja Borkowska

Tekst: Przemysław Pilarski

Występują: Cristina Ferreira, Hacen Sahraoui

Choreografia: Łukasz Wójcicki

Wizualizacje: Adrien Cognac

Muzyka: Ray Dickaty

Scenografia: Piotr Szczygielski

Grafika: Katarzyna Muranty-Sawicka

Produkcja: Centrum Rezydencji Teatralnej SCENA ROBOCZA

Spektakl jest realizowany w ramach współpracy Sceny Roboczej, Strefy WolnoSłowej i Teatru Powszechnego im. Zygmunta Hubnera w Warszawie.

Od strony estetycznej Ludzie przypominają dość typowy pokaz tego, co nazywane jest performance art – słowa wypowiedane przez aktora biegną samodzielnie, jego ciało porusza się swoim rytmem w całkowitym oderwaniu od słów, a projekcje stanowią dla nich czasem bliższy, czasem dalszy kontekst. Słowa, które mówi Sahraoui, są ważne, ale nawet jeśli się ich nie rozumie (a są tacy wśród premierowych gości), można poprzestać na obserwacji tej gestycznej choreografii.

– Joanna Ostrowska, teatralny.pl

BEYOND THEATER
– creative platform for professional skills

Beyond Theater to międzynarodowy projekt polegający na realizacji wydarzeń artystycznych oraz szkoleń zawodowych dla wielokulturowych grup migrantów i uchodźców zamieszkujących Warszawę, Bolonię i Antwerpię. Projekt w Warszawie koordynowany był przez fundację Strefa WolnoSłowa i realizowany we współpracy z Teatrem Powszechnym oraz Komisją Klubową. W ramach działań projektu odbyły się dwie edycje warsztatów twórczych oraz zawodowych zakończonych stworzeniem przedstawień teatralnych. W 2018 roku odbyła się druga edycja warszawskich warsztatów twórczych w ramach projektu zwieńczona realizacją spektaklu "Bogowie" oraz miały miejsce kursy techniczne dla osób zainteresowanych przygotowaniem oświetlenia scenicznego. Warsztaty teatralne, taneczne, muzyczne, wizualne oraz szkolenia dla technicznych teatralnych otwarte były dla każdego, kto chce spróbować swoich sił w przygotowywaniu wydarzenia artystycznego dla szerokiej publiczności. Grupy warsztatowe były wielokulturowe, do udziału w zajęciach zaprosiliśmy przede wszystkim migrantów, uchodźców i osoby w procedurze mieszkające w Warszawie, ale również osoby pochodzenia polskiego zainteresowane twórczą pracą w międzynarodowej grupie.

Więcej o projekcie, wydarzeniach i działaniach w innych miastach:
www.beyondtheater.com

"BOGOWIE"

styczeń-czerwiec 2018

Człowiek żyje w porządku wyobrażonym. Większość aspektów życia społecznego zasadza się na tym, że wierzymy w coś, czego de facto nie ma; podejmujemy decyzje wierząc, że będzie jakaś przyszłość, bardzo często zależna od nieistniejących w realnym świecie czynników (np. bierzemy kredyt wierząc, że za 20 lat nadal będziemy w stanie go spłacać). To wiara w wyobrażone odróżnia najbardziej ludzi od innych zwierząt, pomaga tworzyć narracje, które m.in. sprawiły, że człowiek mianował się bogiem względem innych istot czy ludzi.

W wielokulturowej grupie performerów – amatorów i osób związanych ze sztuką, skonfrontujemy się z tematem wiary, jako czynnika porządkującego nasze życie. Zastanowimy się, jak fakt, że wierzymy w wolny rynek, powszechną sprawiedliwość, świat bez granic, zrównoważony rozwój czy to, że Polska jest Chrystusem Narodów, wpływa na nasze codzienne wybory i funkcjonowanie w świecie. Odwołamy się do bezpośrednich doświadczeń członków grupy – ich percepcji stosunków postkolonialnych, czy wyznawanych religii. Zderzymy nasze wierzenia z przesadami, stereotypami, słabymi punktami tej wiary. Innymi słowy, spróbujemy przeświecić to, co najbardziej odróżnia gatunek ludzki od innych zwierząt.

Spektakl jest trzecią częścią teatralnej trylogii Strefy WolnoSłowej Zwierzęta-Ludzie-Bogowie, efektem końcowym kilkumiesięcznych warsztatów teatralnych, tanecznych, muzycznych i wizualnych z udziałem Polaków, migrantów i uchodźców.

Występują: Emil Arkuszewski, Valentina Baudolino, Agnieszka Bąk, Ewelina Brudnicka, Marta „Tsu tsu” Chlebicka, Amok Choreomaniak, Łukasz Cybiński, Barbie Herman, Olga Honharuk, Vira Hres, Katarzyna Iwańska, Magda Janiszewska, Runak Kadr, Kasia Katana, Olga Klochko, Agnieszka Kornitow, Alona Kozyr, Maciej Jan Kraśniewski, Pavlo Luhovyi, Elżbieta Mazur, Diego Meza, Joanna Mueller, Marta Nowicka, Khavra Pashaeva,

Mohammadreza Rezazadeh, Anna Romanenko, Basia Rostek, Reza Samadzadeh, Aliaksandra Shapialevich, Valentina Sorochan, Kumar Sudheir, Angelika Szkołuda, Misiek Szy, Kamilla Tantasheva, Farid Torabpour, Monika Trzeciak, Monika Tuniewicz, Jacek Twarowski, Aliaksandr Unukovich, Supriya Wardejn

Reżyseria: Alicja Borkowska

Tekst: Przemysław Pilarski

Współpraca: Tomasz Gromadka

Choreografia: Aleksandra Bożek-Muszyńska, Katarzyna Stefanowicz

Trening aktorski: Dorota Papis

Muzyka: Ray Dickaty oraz uczestnicy warsztatów muzycznych Strefy WolnoSłowej

Wizualizacje: Maria Porzyc oraz uczestnicy warsztatów wizualnych Strefy WolnoSłowej

Produkcja: Magdalena Duszyńska Łysak, Weronika Chinowska

**“Uchodź! Kurs uciekania dla początkujących”
– pokazy na Festiwalu “Malta” w Poznaniu w czerwcu 2018 oraz wyróżnienie
nagrodą jury na Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy w październiku 2018**

Spektakl Strefy WolnoSłowej bazuje na biografiach i opowieściach Polaków – uchodźców w Iranie po II Wojnie Światowej. Wywiady z osobami, które razem z Armią Andersa pod koniec wojny uciekły z Sybiru na Bliski Wschód stały się inspiracją do pracy w polsko-irańskiej grupie artystów. Pierwszy etap pracy odbył się pod koniec 2016 roku w Teatrze Powszechnym w Warszawie oraz w Teheranie i kontynuowany jest w tym roku w gronie artystów z Polski, Iranu oraz Irańczyków mieszkających w Warszawie. Opowieści Polaków o Iranie przeplatają się z obrazami współczesności. Stają się pretekstem do opowieści o styku dwóch kultur, o historycznej gościnności, jak również o współczesnej opresji państwa i religii.

W mieszkaniu na ulicy 11 listopada w Warszawie odbywa się impreza z okazji 100-lecia niepodległości Polski. Organizowana dla Polaków przez grupę Irańczyków staje się okazją do przywołania wspomnień z czasów wojny, do refleksji nad tożsamością narodową, religią, do świętowania irańskiej gościnności dla 120 tysięcy polskich uchodźców w Iranie i dyskusji nad sensem samej ucieczki. Do przywołania duchów przyszłości i przeszłości. Będzie muzyka, będą pączki, poeci i tancerze.

Spektakl jest koprodukcją Strefy WolnoSłowej, Domu Spotkań z Historią i Teatru Powszechnego w Warszawie, został wyróżniony nagrodą jury na Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy za „bezpretensjonalny dialog na temat polskości, jej mitów i kondycji, prowadzony z szacunkiem dla przeszłości i terażniejszości”.

Tekst: Artur Pałyga

Reżyseria: Alicja Borkowska

Wideo: Maria Porzyc

Muzyka: Ray Dickaty

Występują: Michał Dudziński, Sanam Naderi, Dorota Papis, Daniel Sadr, Farid Torabpour, Łukasz Wójcicki

Scenografia: Piotr Szymański

Produkcja: Weronika Chinowska

W: „ŻADAM PATOSU”; JOLANTA NABIAŁEK; KRYTYKA POLITYCZNA

(...) Nieoczekiwanie patos bardzo dobrej jakości zaserwowano mi poza scenami instytucjonalnymi. Funkcjonuje w Warszawie piękna organizacja parateatralna o nazwie Strefa WolnoSłowa, korzystająca z infrastruktury Teatru Powszechnego, współpracująca z imigrantami (to główne założenie programowe) i z każdym, kto tylko ma na to ochotę. Swego czasu miałam okazję zobaczyć ich projekt na pograniczu spektaklu i performansu pt. Utopie. Już wtedy uznałam, że ta niezwykle egalitarna aktywność o pacyfistycznej wymowie ma moc, której bardzo mi brakuje. Tym razem oglądałam ich klasyczny (o ile to słowo jest tutaj na miejscu), najnowszy spektakl Uchodź! Kurs uciekania dla początkujących, napisany przez Artura Palygę i wyreżyserowany przez Alicję Borkowską. Tematyka, jak nietrudno się domyślić, uchodźcza. Ale przez to, że Strefa współpracuje z imigrantami – przedstawiona bez irytującej przemocy epistemologicznej, która polega na mówieniu w imieniu uchodźców, na zawłaszczaniu ich historii i używaniu ich w swoich, niechby nawet najbardziej wzniosłych celach. Przede wszystkim więc w Uchodź... ci straszni muzułmanie przemawiają swoim głosem. To imigranci z Iranu – Sanem Naderi, która w spektaklu mówi o sobie „Vagina in the sky”, Daniel Sadr i Farid Tarabpour. Piękni ludzie, którzy w naszej ksenofobicznej Polsce nie bali się powiedzieć ze sceny „jesteśmy muzułmanami”. Którzy nie bali się swoim głosem przemówić w swojej sprawie i którzy przede wszystkim żyją tu na co dzień. Ze swoimi śniadymi twarzami i rysami wskazującymi na zdecydowanie niepolskie pochodzenie, chodzą po ulicach, jeżdżą środkami komunikacji miejskiej, a nawet twierdzą, że kochają Polskę. Taki heroizm codzienności, kiedy twoja twarz, nawet mimo twojej woli, rzuca wyzwanie społeczeństwu, a ty z tym żyjesz, pracujesz, bawisz się. W spektaklu zagrali też Michał Dudziński, Dorota Papis i Łukasz Wójcicki. Reprezentują rdzennych (cokolwiek by to oznaczało) Polaków z ich antyimigranckimi obawami, różnorodnością stanowisk, wątpliwościami. Oczywiście prywatnie są to osoby raczej spod znaku „refugees welcome”. Eksperyment polegający na zaproszeniu do współpracy klasycznych ksenofobów na pewno byłby interesujący, ale ryzykowny, a może nawet niewykonalny. I właściwie to tyle i aż tyle. Twórcy i twórczynie przypominają historie polskich uchodźców, którzy po II wojnie światowej znaleźli schronienie w Iranie. Są to straszne opowieści, które lekką ręką można zestawić z opowieściami o ludziach tonących na pontonach w drodze z Syrii do Europy. Bycie uchodźcą to zawsze wątpliwa przyjemność. Bycie uchodźcą w świecie, który uchodźców nie lubi, to zasadniczo pewna śmierć. Te historie, a także opowieści z codzienności, w czasie których Dorota Papis narzeka, że Polacy są jacyś tacy zawzięci, a irańscy koledzy i koleżanka odpowiadają jej „no, my też”, uświadamiają nam jedno. Prawdę starą jak świat, ale w zalewie rasistowskiej ideologii z jednej strony, a lewicowej beki z drugiej, brzmiącej dziwnie świeżo. Otóż wszyscy jesteśmy ludźmi. Aż tak bardzo się nie różnimy. Powiedzieć to to jedno, zobaczyć na scenie – drugie. Zupełnie inna jakość. W Uchodź... jest wiele śmiesznych momentów, nie przytłoczyły one jednak tak długo wyczekiwanego przeze mnie patosu. Patosu pięknego, czystego, o wielkiej mocy artystycznej. Sięgającego apogeum w momencie, kiedy Łukasz Wójcicki śpiewa Bogurodzicę na modłę zaśpiewu muezinów. To jest ta jedna z nielicznych okazji, kiedy możemy poczuć w oczach łzy wzruszenia. Wasi żołnierze wyklęci, nasi uchodźcy. Chciałabym, żeby to wszystko się jakoś ze sobą połączyło. Żeby Strefa WolnoSłowa mogła dysponować takimi możliwościami, jakimi dysponuje Studio teatr galeria czy Teatr Powszechny. Żebyśmy po patos nie musieli udawać się taksówką do niewykończonego mieszkania, w którym Strefa wystawia swój spektakl. Żebyśmy nie musieli polować na ich nieliczne spektakle, bo poza instytucją niełatwo jest regularnie wystawiać. Dajcie im scenę i stałe miejsce w repertuarze. Resztę zrobią sami.

OGRÓD POWSZECHNY

Strefa WolnoSłowa już trzeci sezon, we współpracy z Teatrem Powszechnym i mieszkańcami Warszawy, tworzy Ogród Powszechny - przestrzeń przed budynkiem teatru zaadaptowaną tak, aby pełnić mogła swego rodzaju plac miejski. Przestrzeń, którą opiekujemy się wspólnie, zarówno doglądając roślin, jak i pielęgnując sztukę rozmowy, rodzące się pomysły i relacje. Ogród Powszechny, oprócz bogatej oferty tworzonej przez fundację, ma również na celu oddanie przestrzeni mieszkańcom na ich działania. Zainteresowane osoby mogą angażować się w życie społeczne zarówno sadząc swoją roślinę w jednej z donic przy teatrze i opiekując się nią, jak i organizując wydarzenia mające charakter publiczny lub kameralny. Ogród Powszechny ma charakter wspólnotowy. Jest otwarty na działania z bardzo różnych dziedzin i skupia osoby z różnych środowisk tworząc wielopokoleniową, multikulturową społeczność. Tematem wiodącym w 2018 roku był problem smogu. Oprócz posadzonych w Ogródku roślin poprawiających stan powietrza organizowane były spotkania z ekspertami gdzie można było dowiedzieć się np. jak własnymi siłami walczyć ze smogiem, jak poprawić stan powietrza, którym oddychamy w Warszawie, jak bronić się przed toksynami w powietrzu, jak rośliny mogą nam w tym pomóc i jak fakt, że walczymy o miasto wolne od zanieczyszczeń łączy się z naszą ogólną odpowiedzialnością za lepszy świat i ludzi? Z programu Ogródku Powszechnego można było skorzystać od maja do września 2018 roku. Wszystkie wydarzenia były dostępne bezpłatnie.

OTWARCIE SEZONU

12 maja zaprosiliśmy mieszkańców Warszawy na spotkanie rozpoczynające sezon w Ogrodzie Powszechnym. Rozmawialiśmy o tym co zaproponowaliśmy w programie na najbliższe miesiące oraz o samych roślinach. Pod okiem Darii Szarejko-Worobiej - architektki krajobrazu i doktorantki w Katedrze Sztuki Krajobrazu SGGW w Warszawie, każdy uczestnik mógł posiać swoje pierwsze nasiona i dostać instrukcje jak dalej się nimi opiekować. Można było dowiedzieć się również o właściwościach roślin oczyszczających powietrze z substancji toksycznych oraz wziąć udział we wspólnym sadzeniu w donicach przed teatrem.

SPOTKANIA

NAS NIE DOTYCZY?

poniedziałek

28 maja, 11 czerwca, 2 lipca

godz. 19.00-21.00

frekwencja: 12-29 osób

Odpowiadając na problem dzisiejszych czasów, gdzie człowiek jako konsument dokonuje często nieświadomie krzywdzących innych lub środowisko wyborów, zorganizowaliśmy w współpracy z Pawłem Cywińskim cykl spotkań o edukacji globalnej. Jeszcze nigdy w dziejach świata zwykli ludzie nie mieli tak bezpośredniego wpływu na losy zwykłych ludzi po drugiej stronie naszej planety. Tym samym to jednostki stają się coraz bardziej odpowiedzialne za procesy przenikania się systemów kulturowych, ekonomicznych czy społecznych. Jednocześnie żyjemy w świecie ukrytych konsekwencji – mało kto zdaje sobie sprawę z tego, do jakich krzywd lub możliwości przyczynił się jedząc bananową owsiankę na śniadanie lub kupując kolejny t-shirt na wyprzedaży. Planując wakacyjny wyjazd nie zwracamy uwagi na to, że turystyka nie jest jedynie możliwością oderwania się od codzienności i spędzania poza domem czasu wolnego. O tych wszystkich globalnych współzależnościach i o naszej odpowiedzialności za świat rozmawialiśmy w trakcie spotkań z zaproszonymi gośćmi.

Prowadzenie:

Paweł Cywiński – orientalista, kulturoznawca, geograf. Współtwórca Fundacji Polska Gościnność, która zajmuje się pomocą bezpośrednią uchodźcom w ramach inicjatywy Chlebem i Solą oraz prowadzi największy polskojęzyczny portal na temat uchodźców Uchodźcy.info. Współtwórca projektu post-turysta.pl, redaktor Magazynu Kontakt, publicysta i radiowiec. Na co dzień pracuje na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW.

28 maja

Podczas spotkania z dr hab. Anną Horolets próbowaliśmy dokonać wiwisekcji współczesnej turystyki. Jednego z największych sektorów światowej gospodarki, jednego z najczęstszych powodów współczesnej podróży, jednego z najbardziej powszechnych

elementów   stylu   życia   współczesnego   człowieka.

Dr hab. Anna Horolets - socjolożka i antropolożka społeczna zajmująca się badaniami nad turystyką, migracjami i czasem wolnym. Pracowała w warszawskiej SWPS, później na Uniwersytecie Gdańskim, obecnie w IEiAK UW prowadzi zajęcia o mobilności przestrzennej, migracjach, czasie wolnym, analizie dyskursu i antropologii europeizacji.

11 czerwca

Podczas spotkania z Mikołajem Jastrzębskim rozmawialiśmy o mięsie we współczesnym świecie. Jednym z najważniejszych składników lądujących na polskich stołach. O tym jak zmieniają się jadłospisy i postawy ludzkie oraz o tym, jak reaguje na to rynek.

Mikołaj Jastrzębski – od 12 lat aktywista Fundacji Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt – Viva! Jest jednym z koordynatorów kampanii antyfutrzarskiej „Jutro będzie futro”. Pomagał także w organizowaniu pierwszej edycji Muzeum Tortur Współczesnych, akcji poświęconej relacjom człowieka ze zwierzętami w kontekście produkcji mięsa. Uwielbia dyskusję bazującą na faktach.

2 lipca

Podczas spotkania z Dominikiem Batorskim rozmawialiśmy o Facebooku. Czy Facebook ma poglądy polityczne? Jak wielki wpływ na użytkowników mają rządzące nim algorytmy? Czy nadal da się wpływać za jego pośrednictwem na wybory w różnych krajach? Co o nas wie Facebook, a co wiedzą firmy korzystające z jego usług? Czy jesteśmy gotowi na to, że tyle się o nas wie? I być może najważniejsze pytanie: czy da się kontrolować Facebooka, jak to zrobić?

Dominik Batorski - socjolog i data scientist, łączący pracę naukową w ICM na Uniwersytecie Warszawskim z działalnością doradczą i biznesową. Współtwórca Sotrendera, narzędzia do analizy mediów społecznościowych. Naukowo zajmuje się m.in. badaniem zmian społecznych i gospodarczych związanych z upowszechnieniem nowych technologii.

SZUMI, TRZESZCZY, BRZĘCZY, WOŁA

we współpracy z ruchem Nauka dla Przyrody – inicjatywą naukowców
poniedziałek

21 maja, 4 czerwca, 18 czerwca, 9 lipca

godz. 18.00-21.00

frekwencja: 6-24 osób

W szumie płynącej rzeki czy kołysanego wiatrem zboża, w trzasku płonącego ogniska, można usłyszeć cały świat. Kiedy ten szum i trzask zaczynają brzmieć jak stare radio, to może znaczyć, że nadawca zbyt się oddalił. Albo coś nie gra z naszym odbiornikiem. Cykl spotkań miał na celu stworzenie miejsca dialogu ludzi, dla których natura jest miejscem wypoczynku, domem, obiektem badań lub rozmyślań, albo po prostu nieustającą inspiracją. Spotkania dały przestrzeń na rozmowę mieszkańców miasta z naukowcami, zarówno tymi skupiającymi się na przyrodzie, jak i tymi, których uwaga kieruje się ku człowiekowi.

Prowadzenie:

Barbara Pietrzak - pracuje na Wydziale Biologii UW. W swoich badaniach pyta o to, jak kształtuje się indywidualność behawioralna zwierząt oraz jak zmienia się tempo starzenia się w odpowiedzi na zagrożenie. Prowadzi zajęcia na Wydziałach Biologii i Artes Liberales dotyczące ekologii osobników i ekosystemów, globalnych zmian środowiska i zagrożeń cywilizacyjnych. Popularyzuje naukę jako członkini Stowarzyszenia Rzecznicy Nauki oraz Nauki dla Przyrody.

● Pierwsze spotkanie poświęcone było rzekom. Z Andrzejem Mikulskim i Piotrem Sadurskim rozmawialiśmy o tym jaką rolę odgrywają rzeki dla nas, a także innych zwierząt.

Andrzej Mikulski - ekolog, hydrobiolog, badacz i wykładowca na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Jeden z założycieli i sterników Nauki dla Przyrody.

Piotr Sadurski - historyk, archeolog podwodny i fotograf.

● Na drugim spotkaniu wspólnie zastanawialiśmy się czym jest dla nas mokradło. Czy potrzebujemy mokradeł lub one nas?

Dr hab. Wiktor Kotowski - biolog, doktor habilitowany nauk biologicznych, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, specjalista w zakresie ekologii roślin i ochrony przyrody.

Dima Belush – członek i jeden z założycieli białoruskiej pozarządowej organizacji Bahna, która zajmuje się ochroną mokradeł, dzikiej przyrody i rezerwatów, a także redaktor strony internetowej: <http://Bahna.land>

● Tematem przewodnim kolejnego spotkania było pole. Poruszyliśmy szereg zagadnień od człowieka na roli przez uprawę i żywiącą ją glebę, aż po glebę samą w sobie i jej grzyby oraz dziedzinę biologii o wdzięcznej nazwie mykologia, skoncentrowanej na badaniu grzybów.

Ewa i Peter Stratenwerth - od 1993 mieszkają w gospodarstwie ekologicznym w Grzybowie, prowadzą edukację ekologiczną i działają społecznie; założyciele Ekologicznego Uniwersytetu Ludowego w Grzybowie. Ewa Smuk-Stratenwerth - ekolog i społeczniczka, z pochodzenia warszawianka, skończyła biologię na Uniwersytecie Warszawskim i antropologię na Uniwersytecie Wrocławskim; Peter Stratenwerth - z pochodzenia Szwajcar, z wyboru mieszkaniec Grzybowa.

dr hab. Marta Wrzosek - mykolożka, badaczka i wykładowca na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Bada grzyby owadobójcze i inne zależności między grzybami a owadami, oraz między grzybami a bakteriami. Bada grzyby w nektarze kwiatowym, a także poszukuje grzybów związanych z owadami w bursztynie bałtyckim. Tworzy listy grzybów glebowych i inwentaryzuje grzyby obszarów chronionych oraz grzyby inwazyjne.

● Na ostatnim z cyklu spotkaniu rozmawialiśmy o przyrodzie w wielkim mieście. O miejscach, w których mieszkańcy miasta mogą odpocząć od jego niedogodności, bez potrzeby wyjeżdżania gdzieś daleko; a także o zielonych, czworonożnych i skrzydlatych istotach, które toczą swoje życie obok nas w miejskiej przestrzeni.

dr hab. Barbara Sudnik-Wójcikowska - botaniczka z Uniwersytetu Warszawskiego, znawczyni roślin „zamieszkujących” stolicę – zarówno dzisiaj, jak i przed dziesiątkami, a nawet setkami lat. Na podstawie materiałów historycznych. Badała, jak zmieniała się warszawska flora na przestrzeni ostatnich dwóch stuleci.

dr hab. Marta Szulkin - w ramach Centrum Nowych Technologii Uniwersytetu Warszawskiego kieruje Laboratorium Ewolucji i Ekologii w Mieście, w którym prowadzi badania nad miejskimi i podmiejskimi sikorkami.

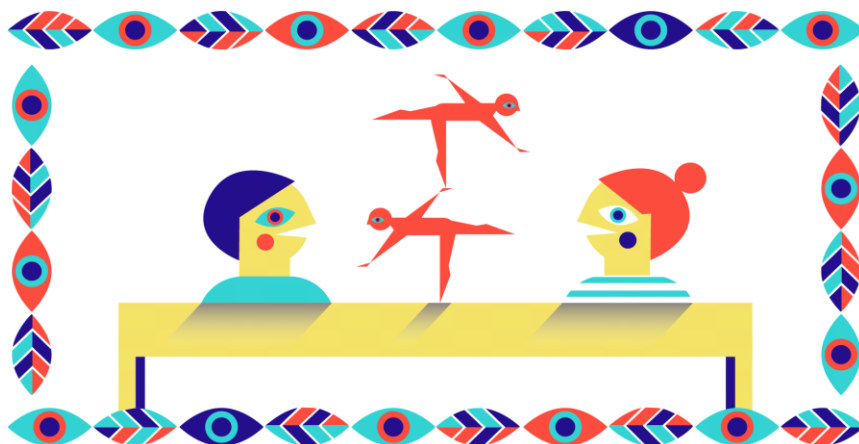
CIAŁO W OGRODZIE

poniedziałek

25 czerwca, 16 lipca

godz. 19:00-21.00

frekwencja: 5-32 osób

Z zaproszonymi gośćmi rozmawialiśmy o społecznej, biologicznej i medialnej roli ciała. O jego symbolicznej pozycji w (pop)kulturze i realnej w przestrzeni publicznej. Wspólnie analizowaliśmy ciało jako narzędzie polityczne, socjologiczne, kulturowe i fizyczne. Staraliśmy się spojrzeć na ciało z wielu perspektyw dzięki zaproszonym ekspertom reprezentującym różne środowiska: naukowe, kuntrkulturowe, artystyczne, społeczne czy polityczne.

Prowadzenie:

Łukasz Wójcicki – edukator antyprzemocowy i genderowy. Zgłębia temat relacji pomiędzy męską przemocą i płcią. Aktywista Ekipy Antyprzemocowej, działacz stowarzyszenia Głosy Przeciw Przemocy. Z ciałem pracuje jako performer (m.in. związany z Komuną/Warszawa), tancerz i artysta sztuk walki.

● Spotkanie poświęcone było zagadnieniu ciała w Trzeciej Rzeszy. Rozmawialiśmy o obrazie ciała w nazistowskiej sztuce filmowej, o jego funkcji propagandowej i ówczesnym kontekście społeczno-politycznym.

Jan Borowicz - kulturoznawca (Instytut Kultury Polskiej UW) i psychoterapeuta (Zespół Psychoterapii Analitycznej). Autor książki „Nagość i mundur. Ciało w filmie Trzeciej Rzeszy” (2015), a także artykułów poświęconych polskiej pamięci o Zagładzie. Przygotowuje doktorat poświęcony psychoanalitycznemu badaniu polskich świadków Zagłady.

● Rozmawialiśmy o ciele w kontekście genderowym w islamie oraz o tym, co o ciele ma do powiedzenia feminizm muzułmański, w tym kobieca teologia muzułmańska. Poruszaliśmy kwestie seksualności i nienormatywności w tradycji muzułmańskiej. Staraliśmy się odpowiedzieć na pytania dotyczące cielesności w islamie, które nurtują wielu z was, a których nie mamy komu zadać.

Agata Skowron-Nalborczyk – dr hab. religioznawstwa (islamistyka), iranistka i arabistka, kierownik Zakładu Islamu Europejskiego Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się m.in. mniejszościami muzułmańskimi w Europie, Tatarami polsko-litewskimi, sprawami genderu w islamie, w tym feminizmem muzułmańskim, kontaktami muzułmańsko-chrześcijańskimi oraz obrazem islamu w Europie. Współautorka (z Agatą Marek) leksykonu dla dziennikarzy Nie bój się islamu, wydane przez „Więź” (2005). Redaktorka serii „Annotated Legal Documents on Islam in Europe” (Brill), członkini redakcji czasopisma „Sociology of Religion”, „Studia Religiosa” oraz „Islamology”. Sekretarz generalna Rady Wspólnej Katolików i Muzułmanów, członkini European Council of Religious Leaders. Należy do Zespołu Laboratorium „Więzi” i redakcji „Więzi”.

FILOZOFIA W OGRODZIE

środa

23 maja, 6 czerwca, 20
czerwca,

5 lipca, 25 lipca

godz. 19:00-21.00

frekwencja: 5-105 osób

Cykl spotkań filozoficznych trwa od początku istnienia Ogrodu Powszechnego. Gośćmi Tomasza Stawiszyńskiego są naukowcy, filozofowie, socjologowie, badacze, którzy w dyskusji z prowadzącym oraz uczestnikami spotkań zastanawiają się nad rozwikłaniem kwestii filozoficznych prowokując jeszcze więcej pytań i wątpliwości. W 2018 roku cykl Filozofia w Ogrodzie poświęcony był zagadnieniom wiedzy, wiary i ideologii. Zastanawialiśmy się, co znaczą te pojęcia, jakie są między nimi różnice i dlaczego nieustannie się nam one mylą.

Prowadzenie:

Tomasz Stawiszyński - absolwent Instytutu Filozofii UW, eseista, publicysta. W latach 2006-2010 prowadził w TVP Kultura "Studio Alternatywne" i współprowadził "Czytelnię". Był m.in. redaktorem działu kultura w Dzienniku oraz szefem działu krajowego i działu publicystyki w Newsweeku. W Polskim Radiu RDC prowadził autorską audycję "Niedziela Filozofów czyli potyczki z życiem" (2013-2016). Artykuły, wywiady i opowiadania publikował w wielu pismach i gazetach. Autor książki "Potyczki z Freudem. Mity, pokusy i pułapki psychoterapii" (2013).

23 maja

Na pierwszym spotkaniu w sezonie, razem z prof. Tadeuszem Bartosiem, zastanawialiśmy się nad pojęciami prawdy i kłamstwa, a w szczególności nad pytaniem czy żyjemy w czasach postprawdy.

6 czerwca

Filozofia i jednostka wobec nowych technologii. Czy powinniśmy bać się nowych technologii. A także skąd się takie lęki biorą.

dr Aleksandra Przegalińska - filozofka z Akademii Koźmińskiego oraz Massachusetts Institute of Technology

20 czerwca

Fundamentalizm rynkowy. Czyli o przekonaniu, że wszystko w naszym życiu - i na tym świecie - musi się opłacać.

prof. Małgorzata Jacyno - socjolożka z Instytutu Socjologii UW, autorka m.in. książki "Kultura indywidualizmu"

5 lipca

Dlaczego rzeczywistość jest taka skomplikowana. Prawa przyrody wydawały się niegdyś proste, jednak im więcej wiemy, tym obraz świata radykalnie się komplikuje.

dr hab. Jan Chwedeńczuk - fizyk z Instytutu Fizyki Teoretycznej UW

25 lipca

Etyczne aspekty weganizmu, eksploatacja zwierząt oraz czy możliwy jest świat bez zwierzęcego cierpienia.

Dariusz Gzyra - aktywista prozwierzęcy, autor wielu tekstów i esejów poświęconych problematyce praw zwierząt i weganizmu, a ostatnio także książki „Dziękuję za świńskie oczy. Jak krzywdzimy zwierzęta”.

HISTORIA W OGRODZIE

środa 30 maja, 13 czerwca, 27 czerwca, 4 lipca, 18 lipca

godz. 19:00-21.00

frekwencja: 24-53 osób

Debaty, w których chcemy - cytując Wisławę Szymborską - "strącać ze szczytu morał", jaki płynie z podręczników do historii. A potem pokazać nie tylko blaski, ale i cienie. Nie gloryfikować, lecz falsyfikować. Rozprawić się ze szkodliwymi mitami, przyswojonymi w szkolnej ławce i tym samym dotrzeć bliżej prawdy o naszych dziejach.

Prowadzenie:

Karolina Lewicka - absolwentka politologii na UAM, dziennikarka radiowa i telewizyjna, obecnie w Radiu TOK FM, wykłada także w Collegium Civitas.

30 maja

Pierwsze spotkanie poświęcone było rozbiorem Polski, ich przyczynom, a także pozytywnym skutkom - modernizującym oddziaływaniom na kraj.

Prof. dr hab. Wojciech Stanisław Kriegseisen - historyk, dyrektor Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, badacz historii nowożytnej, specjalizujący się w dziejach stosunków wyznaniowych od XVI do XVIII wieku oraz w historii osiemnastowiecznej Rzeczypospolitej szlacheckiej. Autor i redaktor wielu książek, m.in. *My i Oni. Społeczeństwo nowożytnej Rzeczypospolitej wobec państwa*, pod red. W. Kriegseisena, Wydawnictwo IH PAN, Warszawa 2016.

13 czerwca

Protesty motywowane ekonomicznie w czasie PRL.

Prof. dr hab. Antoni Dudek - politolog, profesor nauk humanistycznych, profesor zwyczajny i wykładowca Instytutu Politologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Autor i redaktor wielu książek, m.in. Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990, Utopia nad Wisłą. Historia Peerelu, Historia polityczna Polski 1989-2015.

27 czerwca

Rewolucja 1905 roku.

Rewolucja niesłusznie zapomniana, istotne wystąpienie robotników Królestwa Polskiego i ważny moment dla polskiej lewicy, w którym uczestniczyła Polska Partia Socjalistyczna i jej Organizacja Bojowa.

prof. Piotr Laskowski - historyk idei z Uniwersytetu Warszawskiego

4 lipca

Kolonizacja kresów.

prof. Hieronim Grała - historyk Uniwersytetu Warszawskiego

18 lipca

Jak kształtowała się potęga kościoła katolickiego w Polsce, którego uprzywilejowana pozycja zaczęła się w XVII wieku, po okresie tolerancji religijnej.

dr Maciej Ptaszyński - historyk Uniwersytetu Warszawskiego

WISI W POWIETRZU

czwartek
24 maja, 7 czerwca, 14
czerwca
godz. 19:00-21.00
frekwencja: 3-6 osób

Jakość powietrza w Polsce jest dziś najgorsza w Europie. Tak jak jeszcze do niedawna promowano aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu, teraz zewsząd słyszymy ostrzeżenia, by lepiej pozostać w domach. Skąd ta nagła zmiana? Może dopiero teraz zauważyliśmy problem? Jakie są jego źródła i jakie skutki może przynieść?

W ramach nowego cyklu spotkań w Ogrodzie Powszechnym, wspólnie z zaproszonymi ekspertami, próbowaliśmy zgłębić tematykę związaną ze smogiem dotykając różnych jej aspektów, od tych chemicznych, przez przyrodnicze, po zdrowotne – dotykające nas samych bezpośrednio.

Prowadzenie:

Martyna Ciszewska - architektka krajobrazu, doktorantka w Katedrze Sztuki Krajobrazu SGGW w Warszawie, gdzie realizuje badania na temat sztuki w krajobrazie miasta i jej miastotwórczej roli. Stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2016. Autorka koncepcji BIENNALE NIEUŻYTKÓW.

24 maja
Mity czy fakty.

Piotr Siergiej - od 2015 roku aktywista Polskiego Alarmu Smogowego i Warszawy Bez Smogu. Wcześniej pracował w Koalicji Klimatycznej, a także jako redaktor działu Eko w portalu wyborcza.pl i redaktor prowadzący w ChronmyKlimat.pl. W Polskim Alarmie Smogowym zajmuje się współpracą z mediami.

7 czerwca
Biophilic design

Daria Szarejko-Worobiej - architektka krajobrazu i doktorantka w Katedrze Sztuki Krajobrazu SGGW w Warszawie

14 czerwca
Zabójcze powietrze. Związek zanieczyszczenia powietrza ze zmianami klimatu.

Weronika Michalak - pełni funkcję kierowniczkę Programu Czyste Powietrze międzynarodowej organizacji HEAL Polska (Health and Environment Alliance), analizującej wpływ środowiska na zdrowie obywateli Unii Europejskiej. Jest autorką artykułów dotyczących wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz współautorką publikacji m.in. "Spalanie węgla w domowych piecach. Zagrożenia zdrowotne", "Zanieczyszczenia powietrza. Zagrożenia zdrowotne", "Subwencje dla energetyki węglowej a koszty zdrowotne. Studium przypadku elektrowni łączna" czy „Ocena oddziaływania na zdrowie”. Prelegentka wydarzeń towarzyszących Szczytom Klimatycznym oraz członkini samorządowych zespołów roboczych ds. jakości powietrza.

WYDAWCY W OGRODZIE

niedziela

8, 15, 22 i 29 lipca

godz. 19:00-21.00

frekwencja: 18-30 osób

Podczas czterech lipcowych spotkań w Ogrodzie Powszechnym przyglądaliśmy się bliżej polskim muzycznym labelom niezależnym. Z prowadzącymi je osobami rozmawialiśmy o ich praktykach wydawniczych, motywacjach i celach. Czy nośnik ma znaczenie dla wydawanej muzyki? Co oznacza bycie niezależnym wydawcą? Czy na tym się zarabia? A może to forma aktywizmu? Kuratorstwa?

Spotkania połączone były z mini showcasami - muzyczną prezentacją artystów związanych z labelami.

Prowadzenie:

Katarzyna Królikowska - studiowała filozofię i animację kultury. Promotorka muzyki niezależnej. Wraz z Darkiem Pietraszewskim prowadzi niezależny label audio-wizualny Pointless Geometry - kasetowe wydawnictwo zorientowane na muzykę eksperymentalną i brzmienia elektroniczne. Współpracuje z Magazynem Glissando (autorski cykl 'Poruszając się wstecz'). Co-kuratorka dwuletniego cyklu koncertów z muzyką improwizowaną Impro Miting w nieistniejącej już Klubojadalni Eufemia. Współzałożycielka i członkini kolektywu inicjatyw DIY Trzecia Fala. W roku 2017 zainicjowała i poprowadziła cykl spotkań w Ogrodzie Powszechnym poświęconych muzyce improwizowanej - *Improwizacje w Ogrodzie*.

8 lipca

Odcinek pierwszy ogrodowych spotkań poświęcony był taśmie i wydawcom, dla których kasetę magnetofonową wydaje się mieć znaczenie wyjątkowe.

Spotkanie: Mateusz Wysocki (Pawlacz Perski) i Darek Pietraszewski (Pointless Geometry, V/A - Various Artists)

Koncert: live set Fischerle (Mateusz Wysocki) oraz kasetowy set Copy Corpo (Darek Pietraszewski)

15 lipca

Spotkanie: MAGIA Mafia, czyli Mikołaj Tkacz i Tirruth Bone

Koncert: WSZYSTKO i KXLT.

22 lipca

Naszym gościem był Mateusz Rosiński, którego pytaliśmy m.in. o to, jaką rolę muzyka niezależna pełni w animowaniu lokalnej sceny kulturalnej i którą wiedzie droga od małej oficyny wydawniczej do ogólnopolskiego festiwalu.

Spotkanie: Dym - label oraz cykliczny festiwal prezentujący muzykę niezależną

Koncert: Wrong Dials aka wd30.

29 lipca

Spotkanie i koncert: DUNNO Recordings, czyli Filip Lech

REPORTAŻOWY KLUB KSIĄŻKI

sobota

16 czerwca, 14 lipca, 22 września

godz. 11.00-13.00

frekwencja: 13-15 osób

Co miesiąc wybieramy reportaże, które ciekawia, inspirują, wzburzają, intrygują, skłaniają do refleksji i działania. Czytamy o świecie, migracji, ważnych wydarzeniach historycznych i tych, które dotyczą codzienności w Polsce, Europie i poza jej granicami. Książki odnoszące się do konkretnych wydarzeń i opowiadające indywidualne historie stają się dla nas pretekstem do dyskusji nie tylko o literaturze, ale przede wszystkim o świecie, w którym żyjemy. Spotkania organizowane we współpracy m.in. z Wydawnictwem „Czarne” i magazynem „Podróże”.

WARSZTATY

PISANIE CO WTOREK

maj, czerwiec, lipiec, wrzesień
wtorek
godz. 19:00-21.00
frekwencja: 20-59 osób

Spotykamy się, żeby pisać i gadać o tym, co napisaliśmy. Piszemy o tym, co nas śmieszy, smuci, wkurza. O tym, co się dzieje wokół. Piszemy o naszych pragnieniach, lękach, żądaniach, fantazjach. Piszemy pojedynczo, w duetach, tercetach i grupach. Za każdym razem próbujemy sił w nowej formie. Często tworzymy teksty na podstawie pomysłów innych uczestników.

Prowadzenie:

Tomasz Gromadka - dramaturg, animator kultury, okazjonalnie poeta, członek Fundacji Strefa WolnoSłowa i kolektywu Autonomiczna Przestrzeń Edukacyjna. Prowadzi zajęcia pisarskie w szkołach, aresztach i skłotach. Publikował w "Dialogu", "Wakacie", "Codzienniku Feministycznym", "Helikopterze", "Dwutygodniku", "Dzienniku Opinii". Spektakle na podstawie tekstów Tomasza Gromadka wystawiane były m.in. w Warszawie, Poznaniu, Bolonii i Brukseli.

TAŃCZĄC W OGRODZIE

9 czerwca godz. 11.00 - 14.00

10 czerwca godz. 11.00 - 14.00

lipiec – każdy piątek

godz. 19.00-21.00

frekwencja: 10-25 osób

Warsztaty taneczne otwarte są dla wszystkich, dla których ruch to radość, satysfakcja i energia. Na zajęciach można spróbować swoich sił w różnych rodzajach tańca i pracy z ciałem - od improwizacji zadaniowej po taniec z wachlarzami. *Tańcząc w Ogrodzie* to przestrzeń zarówno dla osób tańczących, jak i tych, które chcą zacząć swoją przygodę z tańcem. Podczas warsztatów skupiamy się nad świadomością ciała, ruchem indywidualnym i grupowym, koordynacją, poczuciem przestrzeni. Zajęcia zarówno pobudzają nasze ciało, jak i rozwijają wyobraźnię i zwiększają kreatywność.

Aleksandra Bożek-Muszyńska - instruktorka tańca współczesnego, tancerka, performerka, choreografka, trenerka biznesu i filolożka. Uczestniczka wielu warsztatów i coachingów ruchowych. Od kilku lat prowadzi regularne zajęcia z tańca współczesnego i improwizacji, gimnastykę dla seniorów oraz tworzy autorskie choreografie i jest aktywna na polskiej scenie tańca i performance'u. Zdobywczyni wielu nagród w konkursach choreograficznych i tanecznych - jej prace były prezentowane m.in. w Berlinie, Budapeszcie, Krakowie, Warszawie i Wiedniu. W swojej pracy fascynuje się zarówno tym co niewerbalne, jak i werbalne.

Katarzyna Stefanowicz - instruktorka tańca, choreografka, performerka, absolwentka Choreografii i Teorii Tańca oraz Międzyuczelnianej Specjalności Multimedialnej na Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie, ponadto Akademii Praktyk Teatralnych Gardzienice. Swoje prace pokazywała między innymi w Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie, Instytucie Teatralnym, Teatrze Praga, Laboratorium CSW, OPT Gardzienice, Mazowieckim Instytucie Kultury oraz na festiwalach i scenach w Polsce, Niemczech, Belgii, Ukrainie, Słowacji, Czechach, współpracowała z Ośrodkiem Praktyk Teatralnych Gardzienice jako aktorka, a następnie instruktorka teatru fizycznego. Prowadzi warsztaty oraz regularne zajęcia tańca z wachlarzami w Szkole Wachlarzy, Centrum Kultur Świata oraz w ramach współpracy z polskimi i zagranicznymi instytucjami kultury.

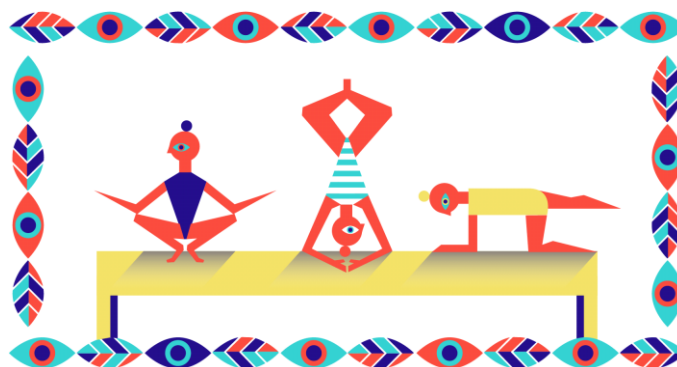
JOGA

maj, czerwiec, lipiec

niedziela

godz. 14:30

frekwencja: 7-25 osób

Zajęcia gwarantują świadomą pracę z ciałem, której konsekwencją jest poprawa sylwetki i samopoczucia. Dzięki zindywidualizowanemu charakterowi Vinyasa Yogi, praktyka dedykowana jest każdej i każdemu. W zależności od nastroju i potrzeb grupy, ćwiczenia są modyfikowane.

Prowadzenie:

Klaudia Szott - ukończyła 200-godzinny kurs instruktorski organizowany przez klub MoyaYoga w Gdyni. W związek z jogą weszła w 2011 roku. Zajęcia pokazały jej zupełnie inne podejście do fizyczności - cierpliwe, świadome i akceptujące.

ZAJĘCIA DLA DZIECI

SKŁADNIKI OGRODU - warsztaty dla dzieci i opiekunów (dzieci w wieku 5-10 lat)

niedziela

27 maja, 3 czerwca, 10 czerwca, 17 czerwca, 24 czerwca

godz. 12.00-13.30

frekwencja: 8-20 osób

W ciągu pięciu spotkań wspólnie staraliśmy się opracować przepis na ogród, omawiając jego poszczególne składniki. Efektem naszych działań był nie tylko pomysł na wspólny ogród rozpisany na kartkach papieru, ale także sam ogród. Grzebać w ziemi, sialiśmy na wspólnej grządce, dbaliśmy o wysiane rośliny, co tydzień broniąc ich przed chwastami, podlewając i przesadzając.

Celem zajęć było krzewienie dbania o zieleni od najmłodszych lat i przekazywanie pomysłu na ogród dalej - rodzinie, sąsiadom, tworzenie własnych upraw w domu, przed blokiem, w szkole, przedszkolu.

Prowadzenie:

Aleksandra Górecka - edukatorka i animatorka, początkująca ilustratorka i fotografka, absolwentka pedagogiki na Uniwersytecie Warszawskim. Współpracuje z Muzeum Sztuki Nowoczesnej, w którym oprowadza dzieci po wystawach i prowadzi dla nich twórcze warsztaty. Współpracowała też z Zachętą i Sztukarnią. Ogrodniczka w Motycy i Słońcu na Jazdowie, gdzie poza opieką nad roślinami prowadziła zajęcia dla dzieci. W edukacji najważniejsza jest dla niej swoboda twórcza, otwartość i łamanie schematów.

ŚWIAT, PRZYRODA, CYWILIZACJA, ŚMIETNIK – warsztaty dla dzieci i opiekunów

sobota

7, 14, 21, 28 lipca

godz. 12:00-13.30

frekwencja: 12-18 osób

Cotygodniowe zajęcia artystyczne (muzyczne i plastyczne) dla dzieci i ich opiekunów. W trakcie spotkań doświadczamy kreacji, poznajemy siebie i świat poprzez sztukę oraz zabawę. Dowiadujemy się między innymi jak kamienie mogą śpiewać, w czym monotypia przypomina ludzkie wspomnienia, oraz spróbujemy z pozornego chaosu zgromadzonych przedmiotów stworzyć proste zabawki, rzeźby, instrumenty muzyczne i inne niespodzianki.

Zajęcia bazują na doświadczeniu piękna i fascynacji światem. Mając niewiele, możemy wiele zdziałać. Siła jest w człowieku, wszelkie osiągnięcia pochodzą z chęci i potrzeby doświadczania świata.

Prowadzenie:

Piotr Dąbrowski - perkusjonista, artysta plastyk, intuicjonista, autor tekstów poetyckich, członek Związku Polskich Artystów Plastyków Polska Sztuka Użytkowa. Jest aktywnym perkusjonistą działającym na polu muzyki improwizowanej. Korzysta także z przedmiotów, które rzadko kojarzą się z muzyką. Autor muzyki do spektaklu tanecznego „Niepoważnie kobiece”, współtwórca muzyki do „Tyki-dusze-nar-Europa”, z Rayem Dickaty współtworzył muzykę do „Czy to jest Europa?”. Współpracuje muzycznie z WARSAW IMPROVISERS ORCHESTRA, Zebry A Mit, Rayem Dickay, Wojciechem Więckowskim, Wojciechem Traczykiem, Iwoną Jędruch, Maciejem Cierlińskim, Goo Ba, Szymonem Tarkowskim, Antoniną Nowacką. Miał przyjemność współpracować z: Wojciechem Kwapisińskim, Mieczysławem Litwińskim, (nieżyjącym już) perkusistą Konradem Chylem tworząc duet LUV, Patrykiem Zakrockim, Yerba Mater, Meritum, Wiosna, Bindu Duo.

PROJEKCJE FILMÓW

we współpracy z Millennium Docs Against Gravity
poniedziałek
2, 9, 16, 23 lipca
godz. 20.30
frekwencja: 45-102 osoby

Pokazy filmów prezentowane we współpracy z Millennium Docs Against Gravity.
Pokazywane były filmy takie jak: "Wielebny W." reż. Barbet Schroeder, "Poetka z Arabii" reż. Stefani Brockhaus, "Człowiek delfin" reż. Lefteris Charitos, "Westwood: punkowa, ikona, aktywistka" reż. Lorny Tucker.

WYDARZENIA

IMPROWIZACJA MUZYCZNO-RUCHOWA

5 lipca

godz. 21.00-23.00

frekwencja: 17 osób

Koncepcja i wykonanie: Aleksandra Bożek-Muszyńska, Marcin Bożek

5 lipca 2018 roku o godzinie 21.00 odbył się improwizowany występ muzyczno-ruchowy duetu Double Trouble otwarty dla wszystkich zainteresowanych. Po pokazie wykonawcy zaprosili do wspólnego jamowania.

Double Trouble– to duet muzyczno-ruchowy, w skład którego wchodzi basista-improwizator Marcin Bożek oraz performerka i tancerka Aleksandra Bożek-Muszyńska. Duet powstał w 2015 roku i jego celem jest swobodna improwizacja. Wspólnie improwizowali m. in. na festiwalu Art Of Improvisation we Wrocławiu, w Galerii Pionowej w Gdańsku, Teatrze BOTO w Sopocie i w Mazowieckim Instytucie Kultury w Warszawie.

Aleksandra Bożek-Muszyńska - tancerka, choreografka, performerka, instruktor tańca współczesnego, trener biznesu, filolożka, uczestniczka wielu warsztatów i coachingów ruchowych. Od kilku lat prowadzi zajęcia z tańca współczesnego i improwizacji, gimnastykę dla seniorów oraz tworzy autorskie choreografie i jest aktywna na polskiej scenie tańca i performansu. Stypendystka Alternatywnej Akademii Tańca 2015, 2016 i 2017 realizowanej przez Art Stations Foundation by Grażyna Kulczyk oraz Intensive Course w School For New Dance Development w Amsterdamie w 2015 roku.

Marcin Bożek - muzyk, improwizator, kompozytor. Absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach, posiada dyplom magistra sztuki w zakresie gry na gitarze basowej (2003). Laureat wielu nagród w międzynarodowych konkursach i festiwalach. Etatowy basista Teatru Muzycznego w Gdyni od 2005 do 2015 roku. Od 2007 roku współtworzy polską scenę muzyki improv. Improwizuje z muzykami, aktorami, malarzami artystami, tancerzami oraz solo.

SOLIDARNIE Z PALESTYŃCZYKAMI I PALESTYŃKAMI - opowieści ze Strefy Gazy

17 lipca

godz. 18.00-21.00

Frekwencja spotkania i wystawy: ok. 200 osób

W czwartą rocznicę izraelskiej ofensywy na Strefę Gazy odbyło się spotkanie poświęcone prezentacji projektu #ObliteratedFamilies (Zgładzone Rodziny) i opowiedzeniu historii palestyńskich rodzin ze Strefy Gazy. Była to również polska premiera internetowego reportażu „Obliterated Families” oraz wernisaż wystawy, którą można było oglądać i czytać w Ogrodzie Powszechnym do końca lipca 2018 roku.

W spotkaniu uczestniczyli: Ala Qandil, Przemysław Wielgosz i zainteresowane osoby.

Projekt #ObliteratedFamilies (Zgładzone Rodziny) to multimedialny, interaktywny reportaż internetowy opowiadający historii dziesięciu rodzin spośród stu czterdziestu dwóch, które w trakcie izraelskiej ofensywy w 2014 roku straciły trzech lub więcej krewnych. Wśród nich były rodziny, w których nikt nie ocalał, zginęły osoby z kilku pokoleń: rodzice, dzieci i wnuki. Prace nad projektem #ObliteratedFamilies zaczęły się w 2014 roku w Strefie Gazy, w trakcie wojny.

Autorkami projektu są Anne Paq (zdjęcia) i Ala Qandil (tekst), ale ponad sto osób współpracowało przy tworzeniu tej dokumentacji.

Wystawy i prezentacje projektu odbyły się już w większości europejskich stolic, w kilkudziesięciu miejscach w Stanach Zjednoczonych, w Brazylii, Kanadzie, a wraz z publikacją arabskiej wersji językowej projektu - również na Bliskim Wschodzie. Projekt zdobył m.in. nagrodę publiczności na Swiss Web Festiwal, i nagrodę w kategorii multimedialnej AFD (Francuskiej Agencji Rozwojowej).

Ala Qandil – reporterka, była współpracowniczka PAP w Izraelu i Palestynie. Przez ponad trzy lata nadawała stamtąd regularnie depeche, skupiając się na kwestiach praw człowieka, praw kobiet, mniejszościach, pokojowym ruchu oporu. Wraz z Anne Paq, pracowała w Gazie w trakcie dwóch ostatnich izraelskich ofensyw w 2012 i 2014 roku. Współpracowniczka Le Monde Diplomatique - edycja polska. Reportaże Qandil ukazywały się w tygodnikach „Wprost”, „Przekrój”, „Przegląd”, na stronie „Wirtualnej Polski”, współpracowała także z Al Jazeera English, Middle East Eye, i często komentowała bieżące wydarzenia na Bliskim Wschodzie w radiu i telewizji. Ostatnie trzy lata spędziła pracując nad projektem „Obliterated Families”, a w przerwach - zbierając historie uchodźców docierających do Europy.

Przemysław Wielgosz - redaktor naczelny polskiego wydania miesięcznika „Le Monde diplomatique” oraz redaktorem naczelnym serii książkowych Biblioteka Le Monde diplomatique i Biblioteka alternatyw ekonomicznych. Redagował również półrocznik polityczno-artystyczny „Lewą Nogą”. Publikował w „Nowym Robotniku”, „Nowym Tygodniku Popularnym”, „Trybunie”, „Recyklingu Idei”, „Wiadomościach Kulturalnych”, „Przeglądzie” i „Przekroju”. Jest autorem książki "Opium globalizacji" (Warszawa 2004), redaktorem i współautorem książek "Koniec Europy jaką znamy" (Książka i Prasa, Warszawa 2013) i "TTIP - pułapka transatlantycka" (Książka i Prasa, Warszawa 2015) oraz współautorem książek: "Media i władza" (Scholar, Warszawa 2006), "Zniewolony umysł 2" (Ha!art, Kraków 2007), "Futuryzm miast przemysłowych" (Ha!art, Kraków 2007), "Na okrągło 1989-2009" (Ha!art, BWA Wrocław, Kraków/Wrocław 2009), "Afirmacja czy kontestacja? Dylemat społeczeństwa kapitalistycznego w kryzysie" (Societas Pars Mundi, Bielefeld 2014).

STÓŁ POWSZECHNY – MIEJSCE SPOTKAŃ TWÓRCZYCH 2018

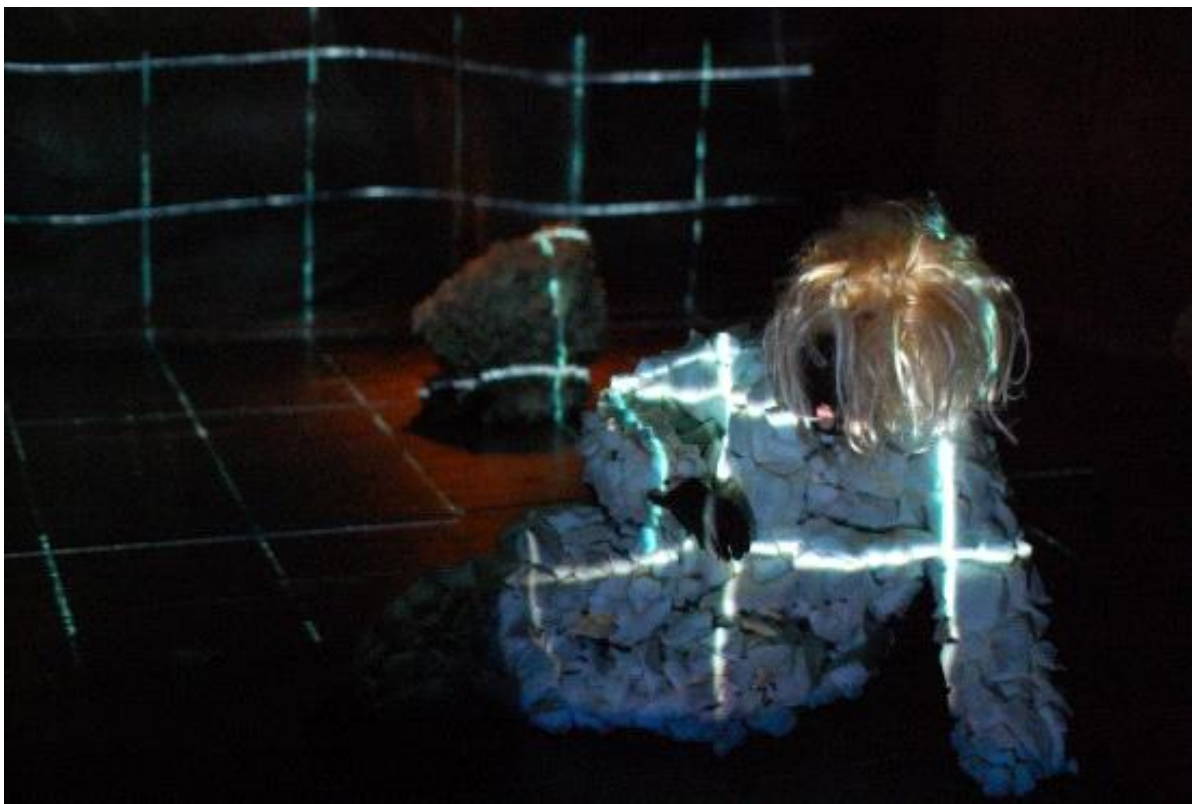
Projekt trzyletni (2017-2019) współfinansowany ze środków m.st. Warszawa, który realizowany jest przez Fundację Strefa WolnoSłowa w Stole Powszechnym mieszającym się w budynku Teatru Powszechnego im. Zygmunta Hübnera na warszawskiej Pradze Południe.

SPEKTAKLE

FLUPY EWOLUCJI

Pokazy: 26 i 27 maja 2018

Miejsce: Stół Powszechny

Spektakl powstał z improwizacji artystów i byłych osadzonych, którzy w ciągu kilkumiesięcznej, wspólnej pracy stworzyli alternatywny świat, zarówno z marzeń, jak i z koszmarów. Bohaterowie spektaklu, oddani głównie poprzez groteskowe, amorficzne kostiumy, odbywają teatralną podróż po nowej rzeczywistości. Przedstawienie zadaje pytanie o to, czy lepszy świat jest możliwy i co możemy zrobić, żeby go zmanifestować, wyrazić, zarysować? Zarówno, jako ludzie, jak i artyści.

Reżyseria: Agata Dyczko

Tekst: Tomasz Gromadka

Opieka aktorska: Aleksandra Bednarz

Kostiumy i scenografia: Julita Goździk

Muzyka i dźwięk: Wojtek Kurek

Występują: Aleksandra Bednarz Tomasz Gromadka, Tomasz Jakubczyk. Szymon Barzyc.

Projekt graficzny: Sylwia Walczowska

ROBO i OSOBO

Pokazy: 12 i 13 maja 2018

Miejsce: Stół Powszechny

Spektakl powstał z fascynacji sztuczną inteligencją, zarówno jej obecnym statusem, jak i przewidywaniami, czym będzie w przyszłości kapitalizmu. Artyści opowiedzieli o nadziejach, marzeniach, zagrożeniach, które wzbudza w nich kontakt z coraz bardziej inteligentną i wszechogarniającą rzeczywistością maszyn, programów i algorytmów.

Robo i Osobo to mieszanka świata KAPITALIZMU CAŁOŚCI, spełnionej rzeczywistości nie tylko dochodu podstawowego, ale pełnej obsługi ludzkości przez komputery pracujące dla korporacji, które zastąpiły państwa. Robo i Osobo to Bonnie i Clyde, to mieszanka buntu i miłości, to sztuczna emocjonalność nieoczekiwanie bardziej realna i niezwykle wywrotowa wobec rynku przyszłości handlującego już nie tylko danymi, ale też myślami, uczuciami i ludzkimi neuronami.

reżyseria – Agata Dyczko

tekst – Tomasz Gromadka

scenografia – Julita Goździk

muzyka i dźwięk – Wojtek Kurek

obsada – Aleksandra Bednarz, Daniela Komędera-Miśkiewicz, Paweł Peterman

SPOTKANIA, WARSZTATY, CYKLE ZAJĘĆ

FILOZOFIA

Jesienno-zimowe spotkania z cyklu „Filozofia w Ogrodzie”. Hasło wywoławcze całego cyklu to "Mózg i umysł".

Formuła spotkań była bardziej seminaryjna niż dotychczas, skoncentrowana na jednym wątku tematycznym. Prowadzący przewidzieli znacznie więcej czasu na dyskusję z Uczestniczkami/Uczestnikami i materiały do lektury przed każdym posiedzeniem.

- Na pierwszym spotkaniu rozmawialiśmy o najbardziej podstawowym problemie w tym kontekście, czyli problemie świadomości. Co to jest świadomość? Skąd się bierze? Jak wytłumaczyć to zaskakujące przejście: od mięsa do umysłu, od szarego budyniu do poczucia indywidualności?
- Podczas drugiego spotkania rozmawialiśmy o różnicy pomiędzy nauką a pseudonauką. Zdefiniowaliśmy metodę naukową i pokazaliśmy na czym polegają i skąd się biorą jej bazowe założenia. Mówiliśmy o racjonalizmie i naturalizmie - dwóch zrębach naukowego światopoglądu, a także o rozmaitych alternatywnych punktach widzenia, wobec racjonalizmu i naturalizmu krytycznych. Rozmawialiśmy także o tym, w jaki sposób i dlaczego w taki, a nie inny, neuronauka bada ludzki umysł i mózg. Oraz wskazaliśmy na różne filozoficzne problemy, które z tego wszystkiego wynikają.
- Podczas trzeciego spotkania dr Paweł Boguszewski opowiedział w skrócie o tym, jak działa mózg, co wiemy o jego funkcjonowaniu i jakie wyzwania stoją przed neuronaukowcami. Dzięki temu wprowadził podstawowe pojęcia, których używaliśmy podczas dyskusji w naszym cyklu. Odczarował jednocześnie wiele terminów, które często są nadużywane, próbował przekonać, że mózg choć niezwykle, to nadal jest jedynie biologicznym tworem, dziełem ślepej ewolucji.
- Na ostatnim spotkaniu rozmawialiśmy o jednym z najbardziej fascynujących, a zarazem charakterystycznych dla współczesności zjawisk z pogranicza filozofii, psychologii i neuronauk - czyli o negacjonizmie. Jak to możliwe, że niektórzy ludzie zaprzeczają – wydawałoby się: oczywistym – faktom i tworzą skomplikowane teorie, całkowicie odporne na weryfikację? Czy istnieją w naszym mózgu takie obszary albo mechanizmy, których działanie tłumaczy podatność na myślenie spiskowe, uleganie

iluzjom, nieumiejętność oddzielania rzeczywistości od nie-rzeczywistości? Podczas spotkania omówiliśmy to zjawisko odwołując się do konkretnych przykładów: AIDS-negacjonizmu, teorii płaskiej Ziemi, ruchu antyszczepionkowego i - last but not least - negacjonizmu klimatycznego.

Prowadzenie: dr Paweł Boguszewski, neurofizjolog z Instytutu Nenckiego PAN i Tomasz Stawiszyński, filozof, eseista, związany z Radiem TOK FM i Kwartalnikiem Przekrój, prowadzący od ponad dwóch lat cykl spotkań "Filozofia w ogrodzie".

MIKRO/ MEZZO / MAKRO

● Pierwsze spotkanie w ramach cyklu "Mikro / mezo / makro", poświęcone było fundamentalnym prawom przyrody, opisującym zjawiska zachodzące w mikroświecie. Wraz z prof. Krzysztofem Meissnerem rozmawialiśmy o Modelu Standardowym, z którego wyłania się obraz elementarnych zjawisk fizycznych. Zastanawialiśmy się, czy możliwe są inne światy, rządzone swoimi Modelami, i jak mogłyby wyglądać. Mówiliśmy o tym, jakie są ograniczenia tego opisu i czego można się spodziewać po jeszcze ogólniejszej teorii oddziaływań fundamentalnych.

GOŚĆ:

Profesor Krzysztof Meissner, fizyk, wykładowca na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w fizyce cząstek elementarnych, wraz z Rogerem Penrose'em rozwija teorie kosmologiczne. Bierze udział w badaniach prowadzonych w CERNie. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej w dziedzinie fizyki oraz za osiągnięcia w działalności na rzecz popularyzacji nauki.

● Drugie spotkanie w ramach cyklu "Mikro / mezo / makro" poświęciliśmy układom złożonym, czyli takim, których cechy nie są prostą sumą własności składników. Jedna komórka to nie tygrys, a jeden atom złota nie jest żółty ani błyszczący. Te nowe własności pojawiają się na każdym poziomie złożoności. Kakao rzucone na rozgrzany na patelni olej ułoży się w regularną strukturę geometryczną złożoną z wielokątów. Opowiedzieliśmy o tym, jak analogiczne struktury mogą powstać w dowolnym podgrzewanym płynie - od wrzącej zupy, poprzez oceany i atmosfery ziemskiej aż po powierzchnię Słońca. Pokazaliśmy, że nawet zwykły piasek ujawnia, zależnie od warunków, zdumiewające bogactwo własności. Rozmawialiśmy o pięknych, ale wciąż słabo zrozumianych

przykładach emergencji, jakimi są zjawiska zachodzące w materii żywej, oraz o problemie pojawienia się życia.

GOŚĆ:

Piotr Szymczak - fizyk, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się dynamiką płynów i układów złożonych oraz spontanicznym powstawaniem struktur w układach dalekich od równowagi.

Prowadzenie: dr Grzegorz Łach - pracuje na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego w Instytucie Fizyki Teoretycznej. Zajmuje się elektrodynamiką kwantową, chemią kwantową i szeroko pojętą fizyką obliczeniową.

dr hab. Jan Chwedeńczuk – pracuje na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego w Instytucie Fizyki Teoretycznej. Zajmuje się badaniem podstaw mechaniki kwantowej, lokalnym realizmem i metrologią kwantową.

HISTORIA

Comiesięczne spotkania historyczne zaczęliśmy od tematu migracji do USA, której punktem kulminacyjnym było dobiecie do brzegu wyspy Ellis - *Najpierw kontrola stanu zdrowia. Jeżeli lekarz ma wątpliwości, chwyta za kredę. Na ubraniu przybysza pojawiają się wówczas litery i znaki. Krzyżyk w kółku to niedorozwój umysłowy. Czyli dyskwalifikacja, podróż powrotna. Tych z jaglicą, groźną chorobą oczu, także się odsyła. American Dream pozostanie marzeniem dla jednej piątej. Reszta zjada darmowy posiłek, bierze kąpiel, wreszcie pobiera nowe dokumenty i rusza z Ellis Island, miejsca selekcji, na kontynent. Staną się obywatelami Stanów Zjednoczonych.*

Holendrzy i Francuzi. Żydzi, Czesi, Węgrzy, Bułgarzy, Polacy, Brytyjczycy, Niemcy i Skandynawowie. Włosi oraz Irlandczycy. Chińczycy też. To oni - imigranci - zbudowali to państwo. Ale nie było im łatwo - opuścić swój kraj, wyruszyć w morderczą podróż i zacząć życie na nowo w obcym i nie zawsze przyjaznym środowisku.

O wszystkich falach imigracji do USA opowiedział na spotkaniu dr Piotr Podemski z Uniwersytetu Warszawskiego.

● Tematem kolejnego spotkania była europejska wojna religijna w XVII wieku, która ukonstytuowała polityczny porządek na kilkaset lat. Gościem był prof. Jerzy Pysiak.

A więc wojna!

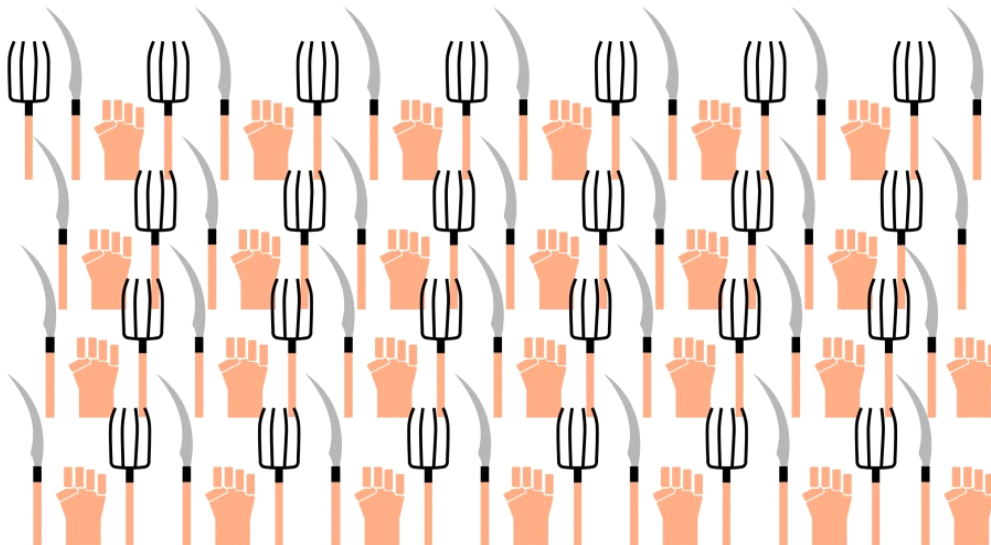
A właściwie wiele wojen, toczonych tu i ówdzie, przez tych i tamtych w pierwszej połowie XVII wieku. Jedno z pierwszych samobójstw Europy i... mocne wejście w nowoczesność. Wojna, której efektem był porządek europejski, obowiązujący niemal do wybuchu I wojny światowej. Po której świat był już zupełnie inny - absolutyzm ostatecznie zatriumfuje, a podstawową jednostką w stosunkach międzynarodowych stanie się państwo, już nie dynastia czy religia.

● Tematem trzeciego spotkania z cyklu „Historia” były narodziny potęgi gospodarczej, politycznej i militarnej Chin, które w krótkim czasie z kraju w orbicie zachodniego wpływu stały się mocarstwem. Jak do tego doszło? Zaznaczyć należy, że Chiny wielokrotnie w historii świata były mocarstwem, ale wzrost znaczenia krajów zachodnich zmienił - jak się okazuje, tylko na niedługi okres - geopolityczne ośrodki władzy.

O Chinach rozmawialiśmy z prof. Bogdanem Góralczykiem, autorem książki "Wielki renesans. Chińska transformacja i jej konsekwencje".

Prowadzenie: Karolina Lewicka – publicystka, dziennikarka Radia TOK FM

HISTORIA LUDOWA POLSKI

● Widmo historii ludowej krąży na marginesach debaty o polskiej przeszłości. Sprzysięgły się przeciw niemu sponsorowane przez państwo obrazy husarzy i szlacheckich dworów, a także uwodzące wyobraźnię i oferujące zbiorową amnezję apologie władzy i przywileju. A jednak coraz częściej słychać głosy wyrażające chęć odzyskania ukradzionej przeszłości 90% populacji. Coraz częściej do głosu dochodzi opowieść o tych, którzy wywodzą się nie od mitycznych sarmatów, ale od chłopów pańszczyźnianych, miejskiej biedoty, ludzi luźnych, a wreszcie proletariatu. Z pojedynczych artykułów, książek, konferencji podejmujących tematy buntów chłopskich, plebejskiej autonomii, doświadczeń kobiet, codziennego życia mniejszości wyłania się zarys ludowej historii Polski.

Czym jest ten fenomen? Nową modą intelektualną? Ubraną w progresywny uniform odmianą uwielbianego przez prawicę uwięzienia w przeszłości? A może ważnym przyczynkiem do uwolnienia naszej zbiorowej świadomości od historycznych mitów, które

zatrzuwają teraźniejszość i blokują dostęp do przyszłości? Konieczną rewizją pozwalającą odzyskać przeszłość naszych prababek, w miejsce hołdowania tym, którzy je wyzyskiwali i gwałcili. Sposobem na podważenie wpływu relacji folwarcznej, która wciąż przenika różne aspekty życia społecznego w Polsce? Warunkiem zbudowania prawdziwie demokratycznej i egalitarnej kultury?

W dyskusji udział wzięli:

Aneta Prymaka-Oniszk
dziennikarka i pisarka, autorka książki *Bieżeństwo 1915. Zapomniani uchodźcy* (Warszawa 2016) oraz strony internetowej biezenstwo.pl

Maciej Szajkowski
muzyk, dziennikarz, animator kultury, twórca projektów muzycznych *Kapela ze Wsi* Warszawa i R.U.T.A

Marta Madejska
kulturoznawczymi, zastępczyni redaktor naczelnej *Łódzkiej Gazety Społecznej* Miasto Ł.
Pracuje w Centrum Muzeologicznym Muzeum Sztuki w Łodzi, autorka książki *Aleja Włókniarek* (2018)

Kacper Pobłocki
antropolog, aktywista ruchów miejskich, pracuje w Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (EUROREG) na Uniwersytecie Warszawskim, autor książki *Kapitalizm. Historia krótkiego trwania* (2017)

● Chłopi pańszczyźniani w Polsce nie buntowali się. Brutalność systemu poddaństwa i nieludzki wyzysk w folwarkach skutecznie pacyfikowały myśl o rebelii. Może zresztą chłopom, stanowiącym ponad 80 % populacji dawnej Rzeczypospolitej nie było aż tak źle i dlatego nie chwyłali za kosy i widły? A może ten obraz jest kolejnym mitem, który warto wreszcie obalić? Może najzwyczajniej historycy długo byli ślepi na chłopski opór, bo jego formy nie pasowały do przyjętych z góry schematów interpretacyjnych?

Dziś coraz więcej wiemy o chłopskiej walce z systemem pańszczyźnianym, coraz lepiej poznajemy jej specyficzne taktyki i historyczne uwarunkowania. Od sporów sądowych i zaorywania pańskich pól, przez sabotaż i różne postacie strajku, aż po ucieczkę i otwarty bunt rozciąga się szeroki front walki klas na polskiej wsi między XVI a XX stuleciem. Obok rabacji galicyjskiej 1846 r. tylko w pierwszej połowie XIX wieku i tylko w Królestwie Polskim naliczono dziesiątki tysięcy różnych aktów chłopskiego oporu. Czy zatem prawdziwej stawki walk wyzwoleniczych w okresie zaborów nie stanowiła emancypacja owych 80 % populacji, dla której nie było miejsca szlacheckim narodzie czasów przedrozbiorowych, a często także w powstańczych planach odbudowy Rzeczypospolitej przed rokiem 1918? Czy prawdziwym świętem wyzwolenia nie powinny być dla nas rocznice zniesienia poddaństwa, pańszczyzny i uwłaszczenia? Jaka była skala i znaczenie konfliktu społecznego w Rzeczypospolitej, i w czasach zaborów? Dlaczego przybierał on formy inne niż w Europie zachodniej? Czy bunty chłopskie były wybuchami tępej barbarzyńskiej przemocy? Czy czarna legenda rabacji galicyjskiej zasługuje na miejsce jakie zajmuje w wyobraźni zbiorowej w naszym kraju? Czy chłopci Jakuba Szeli zdradzili powstańców Edwarda Dembowskiego?

Te i inne pytania pojawiły się podczas drugiego spotkania z cyklu „Ludowa Historia Polski”, którego gościem był dr Michał Rauszer - antropolog, wykładowca na Wydziale Pedagogicznym UW, autor książki „Homo frajer” (Katedra, Gdańsk 2014).

Prowadzenie: Przemysław Wielgosz- redaktor naczelny *Le Monde diplomatique* – edycja polska.

AEROBIK Z ELEMENTAMI TAŃCA

dla senierek i seniorów

Gimnastykę dla osób starszych z elementami tańca choreo. Ćwiczymy na stojąco, półleżąc, na krzesłach i na stojąco. Poprzez odpowiednio dobrane praktyki ruchowe rozwijamy mobilność i elastyczność, dbamy o kręgosłup. Proponowane ćwiczenia funkcjonalne i ogólnorozwojowe inspirowane są programami treningowymi Jane Fondy, Liesel Weisser czy Anne Burnell. Częścią zajęć jest sekcja taneczna, w czasie której pracujemy nad układem choreograficznym do muzyki. Pod koniec grudnia odbył się otwarty pokaz z uczestnikami zajęć.

Prowadzenie: Łukasz Wójcicki, trener personalny, instruktor cross-treningu, Animal Flow oraz samoobrony i trener sportów walki w RKS Gwiazda. Tancerz i choreograf związany z fundacją Strefa WolnoSłowa, performer teatru Komuna/Warszawa. Uczeń Akademii Choreografii Eksperymentalnej „Centrum w ruchu” i fundacji „Burdąg”. Absolwent III Akademii Praktyk Teatralnych „Gardzienice”. Weganin

WARSZTATY MUZYCZNE – SOUND IN SPACE

W muzycznej grupie warsztatowej Strefy WolnoSłowej działali zarówno muzycy, jak i osoby nie zajmujące się zawodowo muzyką pochodzące z różnych środowisk i kultur. W produkcji dźwięku oprócz głosu w głównej mierze wykorzystywaliśmy niestandardowe obiekty, m.in. akcesoria kuchenne, miski, kieliszki i naczynia ceramiczne – w zasadzie wszystko, co wydaje ciekawy dźwięk. Uczestnicy warsztatów pracowali z ciszą i dźwiękiem, łącząc i przeciwstawiając dźwięki.

Wykorzystując określone instrumenty – tradycyjnie i w połączeniu z dźwiękami innych przedmiotów – uczestnicy poznawali, czym jest muzyka, oraz w jaki sposób można ją tworzyć i postrzegać jako „dźwięk w przestrzeni”. Duża część zajęć polegała na dążeniu do lepszego zrozumienia, czym tak naprawdę jest „słuchanie” w porównaniu ze „słyszeniem”, opierając się na dorobku Pauline Oliveros.

Poprzez szereg aktywności członkowie grupy dowiedzieli się, jak ważne jest dbanie o to, by każdy wydawany dźwięk miał sens, by nadać dźwiękom celowości, żeby nie wydawać ich dla samego brzmienia, a także zobaczyli, że cisza może być przydatna jako pozytywny komunikat w improwizacji służący uniknięciu przypadkowości, chyba że taka przypadkowość jest pożądana. Uczestnicy warsztatów uczyli się nadawać kontekst i słuchać z większą świadomością, jak poszczególne dźwięki mogą współgrać ze sobą w przestrzeni i tworzyć muzykę – czy to abstrakcyjną, czy melodyjną, czy to rytmiczną, czy pozbawioną jakiegokolwiek struktury rytmicznej, czy to ze słowami, czy bez nich.

Prowadzenie: Ray Dickaty, saksofonista i kompozytor. Ma w dorobku ponad 60 nagrań z różnymi składami. Brał udział w licznych trasach koncertowych i występował w programach telewizyjnych i radiowych na całym świecie. Obecnie mieszka w Warszawie i jest aktywnym przedstawicielem polskiej improwizowanej sceny muzycznej, członkiem Trifonidis Free Orchestra i założycielem Warsaw Improvisers Orchestra

WARSZTATY WIZUALNE

prowadzenie: Alicja Borkowska i Weronika Chinowska

Cykl czterech spotkań dla wszystkich zainteresowanych łączeniem krótkich form narracyjnych z obrazami. Warsztaty łączyły opowiadanie historii z tworzeniem kolaży. Uczestnicy zostali zaproszeni do poznania twórczości artystów pochodzenia pozaeuropejskiego, którzy w swojej pracy wykorzystują wątki autobiograficzne. Inspirując się pracami wybranych artystów oraz nowymi formami wizualnej narracji stworzyliśmy kolaże-opowieści, czerpiąc z własnych biografii oraz otaczającej nas rzeczywistości.

Prowadzenie: Alicja Borkowska – reżyserka, animatorka kultury, założycielka i prezeska fundacji Strefa WolnoSłowa. Prowadzi warsztaty teatralne, organizuje działania artystyczne – lokalne i międzynarodowe angażujące do wspólnej pracy twórczej osoby o różnym pochodzeniu. Realizowała projekty teatralno-dokumentalne m.in. w Iranie, Palestynie, Brazylii, Boliwii, Urugwaju oraz w państwach UE. Koordynatorka programowa Stołu Powszechnego. Studentka Polskiej Szkoły Reportażu.

Weronika Chinowska – producentka większości spektakli teatralnych Strefy WolnoSłowej, współtwórczyni kawiarni Stół Powszechny oraz programu kulturalnego Stołu Powszechnego i trzech edycji Ogrodu Powszechnego, prowadząca warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży, specjalistka ds. promocji i kontaktów z mediami.

WARSZTATY PISARSKIE – PISANIE CO WTOREK

prowadzenie: Tomasz Gromadka

Warsztaty są kontynuacją cyklu, który powstał w 2016 roku w Stole Powszechnym. Spotykamy się, żeby pisać i gadać o tym, co napisaliśmy/łyśmy. Piszemy o tym, co nas śmieszy, smuci, wkurza. O tym, co się dzieje wokół. Piszemy o naszych pragnieniach, lękach, żądaniach, fantazjach. Piszemy pojedynczo, w duetach, tercetach i grupach. Za każdym razem próbujemy sił w nowej formie. Często tworzymy teksty na podstawie pomysłów innych uczestników/czek.

Moderator: Tomasz Gromadka – dramaturg, animator kultury, okazjonalnie poeta, członek Fundacji Strefa WolnoSłowa i kolektywu Autonomiczna Przestrzeń Edukacyjna. Prowadzi zajęcia pisarskie w szkołach, aresztach i skłotach. Publikował w "Dialogu", "Wakacie", "Codzienniku Feministycznym", "Helikopterze", "Dwutygodniku", "Dzienniku Opinii". Spektakle na podstawie tekstów Tomasza Gromadka wystawiane były m.in. w Warszawie, Poznaniu, Bolonii i Brukseli.

REPORTAŻOWY KLUB KSIĄŻKI

prowadzenie: Joanna Szyndler

Cykl organizowany od 2015 roku. Comiesięczne spotkania przy kawie i książce to doskonała okazja do spokojnej rozmowy o otaczającej nas rzeczywistości, kondycji dzisiejszego człowieka, współczesnej polskiej i światowej literaturze, istotnych wydarzeniach historycznych oraz o zwykłej codzienności w różnych zakątkach świata. Czytamy reportaże skłaniające do refleksji i dyskusji, których tematy często pomijane są w ogólnej debacie publicznej. Lektury wybieramy ze spotkania na spotkanie.

Prowadzenie: Joanna Szyndler – od 2012 r. redaktorka naczelna miesięcznika „Podróże”. Turystykę studiowała w Polsce, Finlandii i Wietnamie. Absolwentka Polskiej Szkoły Reportażu. Od lat podróżuje, pisze i opowiada o świecie. W 2018 r. ukazała się jej pierwsza reporterska książka „Kuba – Miami. Ucieczki i Powroty”. Na Kubę wraca regularnie od 2010 r.

SĄSIEDZTWO – GRANICE BLISKOŚCI

Sąsiedztwo - granice bliskości to zaproszenie młodych twórców o różnym pochodzeniu do artystycznej pracy z grupami migranckimi oraz refleksji nad tym, jaka jest nasza społeczna odpowiedzialność za *bycie razem*.

Poprzez zadawanie pytań o tożsamość kształtującą się na styku doświadczeń z kraju pochodzenia i przeżyć oraz obserwacji z życia w Polsce, twórcy performatywnej instalacji zbudują przestrzeń, w której wspólnie doświadczymy opartych o biografie interwencji artystycznych z pogranicza sztuk performatywnych i wizualnych. Przestrzeń, budowaną po to, by wyodrębnić *ruchome* miejsce na mapie wydarzeń artystycznych dziejących się w granicach mentalnych i terytorialnych *polskości*.

W ostatnich latach o granicach słyszymy wiele. W debatach publicznych, doniesieniach medialnych, dokumentach państwowych i codziennych rozmowach wyznaczone są nowe podziały. Przekształcane i definiowane na nowo są pojęcia dające nam do tej pory względne poczucie bezpieczeństwa.

W obliczu tak radykalizujących się sądów rozpowszechnianych natychmiastowo przez media wśród masowego odbiorcy, liczni twórcy i twórczynie wykorzystują oswojone formy przekazu, ale poszukują też nowych narzędzi, jakie daje sztuka, by zadawać pytania i konstruować alternatywne odpowiedzi dotyczące współczesnej sfery publicznej. Pytają o to, kto i na jakich zasadach może w niej swobodnie funkcjonować, a komu i z jakich powodów odbiera się to prawo. Komentują wypowiedzi tych, którzy decydują o naszym współistnieniu i wzajemnym nastawieniu do siebie.

Naszą odpowiedzią jest doświadczenie *Sąsiedztwa i jego granic bliskości*: bycie razem w procesie i działaniu, wspólne budowanie doświadczeń intymnych na pograniczu tego co performatywno-artystyczne i dokumentalno-społeczne, tworzenie oparte o małe i osobiste gesty wrażliwości czy historie, a przede wszystkim badanie własnych i cudzych tożsamości oraz odkrywanie empatii względem tego, kto uobecnia się w naszym życiu, jako "inny".

Swoją wiedzę i doświadczeniem w ramach *Akademii Sąsiedztwa* podzielili się: Alicja Borkowska / Grzegorz Laszuk / Kris Łukomski / Marta Maliszewska / Michał Mioduszewski / Igor Stokwiszewski / Agnieszka Różyńska / Jaśmina Wójcik

KSENIA HOMEL / DANIEL SADR

I'mbalanced: czym jest dom?

Przestrzeń otwartej komunikacji, gdzie biorąc pod uwagę rozmaite perspektywy tworzymy połączenia pomiędzy różnorodnymi wizjami domu.

INGA SHEMAEVA / ADAM DURJASZ

Karta (nie) zapisana

O tłumaczeniu człowieka na język urzędowy i o tym, jak nie musi być.

ADA TYMIŃSKA

Hortus clandestinus / Tajemniczy ogród

Wielkim słowom-hasłom z dyskursu publicznego przeciwstawiam obrazy migracji stworzone przez dzieci, które nie miały jeszcze okazji ubrać swoich myśli w "poważne", "dorosłe" koncepcje. Opowieści małych migrantów i migrantek zestawiam z narracjami tych, którzy przybyli do dużych miast z małych miast i wsi.

MICHAŁ SALWIŃSKI

Praca Osobista / Instalacja dwukanałowa

Too much work! - to jedno z pierwszych zdań, od których zaczyna się przyjaźń Michała i Bali. "Praca osobista / instalacja dwukanałowa" Michała Salwińskiego to wiele obrazów z historii spotkania Polaka z Hindusem w miejscu ich wspólnej pracy - w jednej z warszawskich restauracji. To wgląd w doświadczenie porozumienia i budowania relacji odbywających się często pomimo języka. Twórca w osobistym przekazie opowiada o spotkaniu na terenie miasta. Oddaje miastu to, co od niego dostał.

IZABELA STOLARSKA

¿Nombre? Mujer

Analiza roli kobiety w środowisku zdominowanym przez mężczyzn. To próba skonfrontowania Widzów z ich własnym doświadczeniem i szansa na odkrycie wspólnego mianownika z osobami, od których odgradzają nas tysiące kilometrów. To w końcu czas na zastanowienie się - czy latynoski "macho" to naprawdę wymarzony typ mężczyzny.

IVANA DRENJANIN

Zmieniam 1 paszport na 6, 7...

Zdjęcia i historie ludzi z różnych krajów bałkańskich, które w przeszłości tworzyły jedno państwo. Niezależnie od pochodzenia i konfliktów mieszkańcy byłej Jugosławii mają podobne problemy, tęsknoty, marzenia.

DORIAN WIDAWSKI

przestrzeń miejska

Czy wybrane przez nas miejsce do życia i pracy jest najlepszym z możliwych? Co tracimy tworząc miasto, jak wiele pomijamy wymyślając wieś, gdzie docieramy wymykając się tym kategoriom?

MICHAŁ MOHAMMEDREZA REZAZADEH

Gdzie są moje buty?

Czuję się Polakiem, mówię po polsku, identyfikuję się z tym krajem. A ciągle pytają mnie, skąd jestem.

To film o tym, jak się z tym czuję.

Projekt "Sąsiedztwo - granice bliskości" realizowany jest przez Strefę WolnoSłową oraz kuratorowany przez Agnieszkę Różyńską. Współfinansowany przez m.st. Warszawa.

Partnerzy: Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, Scena Robocza - Centrum Rezydencji Teatralnej

PISANIE ŚWIATA – wielokulturowe zajęcia z kreatywnego pisania

Projekt zakładał przeprowadzenie trzech warsztatów pisarskich dla grup wielokulturowych. Zajęcia prowadzone były w języku polskim, rosyjskim i angielskim przez pisarzy z Polski, USA i Białorusi. Efektem wspólnej pracy twórczej zostały liczne teksty, zarówno scenariusze, jak i wiersze oraz sztuki teatralne pisane w różnorodnych konwencjach. Ważną częścią projektu stała się integracja osób z różnych części świata poprzez wspólną zabawę słowem. Zajęcia odbywały się w Stole Powszechnym.

1. Pisanie sztuk (po polsku)

Zajęcia składały się z trzech części - pisanie monologów, pisanie dialogów oraz tworzenia scen grupowych. Podczas spotkań uczestnicy poznawali różne formy teatralnego wyrazu, przerabiali fragmenty klasyków dramatu oraz wymyślali nowe formy teatralne. Każde zajęcia składały się z wprowadzenia, pisanie tekstów, czytania i rozmowy o nich. W zajęciach uczestniczyło 30 osób. Prowadzone były w języku polskim.

2. Pisanie poezji i piosenek (po rosyjsku)

Podczas zajęć uczestnicy przerabiali istniejące wiersze i piosenki oraz ćwiczyli się w pisaniu własnych, oryginalnych tekstów. Spotkania ukierunkowane były na pisanie emocjonalne w łączności z przeżyciami i uczuciami uczestników. Celem zajęć było postawienie na autentyczność procesu twórczego. W zajęciach uczestniczyło 20 osób. Prowadzone były w języku rosyjskim.

3. Pisanie scenariuszy filmowych (po angielsku)

Ze względu na ciężką chorobę prowadzącego kurs scenopisarstwa filmowego nie odbył się.

Projekt został dofinansowany ze środków m.st. Warszawy – Biuro Kultury.

JAK KTOŚ CHCE, TO NIE MÓWI / LEKCJA CZŁOWIECZEŃSTWA

23 marca 2018 roku o godz. 19.00 odbył się pokaz spektaklu pt. „Jak ktoś chce, to nie mówi / Lekcja człowieczeństwa, który był finałem warsztatów wielokulturowych z pracownikami Gdańskiego Archipelagu Kultury.

Opis spektaklu

Nie przechodź na czerwonym świetle. Ludzie lubią się socjalizować, więc nawet jeśli nie chcesz, będziesz musiał z nimi rozmawiać. Mów dzień dobry i do widzenia. Naucz się mówić nie. Nie jedz nikogo. Uśmiechaj się, ale lekko. Chodź wolno, chyba, że jesteś na pasach. Jeśli idziesz wolno, idź prawą stroną, żeby ci szybsi mogli Cię ominąć. Znajdź kogoś, kto Cię zrozumie. Pamiętaj, że nie jesteś najważniejszy na świecie.

W spektaklu podjęliśmy próbę złożenia człowieka od nowa. Staraliśmy się sięgnąć do początków człowieczeństwa i zadaliśmy sobie pytania: co to znaczy być człowiekiem i czy można się tego nauczyć?

Wystąpili: Jarek Rebeliński, Izabela Terek-Jopkiewicz, Anna Karasińska, Anna Augustyniak, Andrzej Olczyk, Valentino Schirru, Katarzyna Andrulonis, Tyśka Mazurkiewicz, Tatiana Guszczyna, Rosliakova Svetlana, Aleksandra Abakanowicz, Daria Karolina Sycz, Piotr Gierzyński

Tekst: Przemysław Pilarski

Muzyka: Ray Dickaty

Choreografia: Aleksandra Bożek-Muszyńska

Wideo: Maria Porzyc

Reżyseria: Alicja Borkowska

Współpraca: Weronika Chinowska

Projekt realizowany przy współpracy Biura Prezydenta ds. Kultury, Gdańskiego Archipelagu Kultury i Fundacji Strefa WolnoSłowa.

3. UCHWAŁY ZARZĄDU FUNDACJI

3.1.1

Uchwała nr 1 z dnia 1/06/2018 dotycząca zatwierdzenia przez zarząd Fundacji Strefa WolnoSłowa sprawozdania finansowego za 2017 rok.

3.1.2

Uchwała nr 2 z dnia 1/09/2018 dotycząca zmiany Statutu Fundacji Strefa WolnoSłowa

3.1.3

Uchwała nr 3 z dnia 1/09/2018 dotycząca zmiany siedziby Fundacji Strefa WolnoSłowa na ulicę 11 Listopada 24/34, 03-436 Warszawa

4. DANE FINANSOWE

1) informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł (np. spadek, zapis, darowizna, środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego) **oraz formy płatności (np. gotówka, przelew)**, odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń; jeżeli prowadzono działalność gospodarczą, wynik finansowy tej działalności oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł.

Fundacja osiągnęła w roku obrotowym przychody z następujących źródeł:

Spektakle: 167.826,40

Kawiarnia i catering: 352.100,50

Udział w projekcie „Ogród powszechny” w kooperacji z Teatrem Powszechnym: 82.000,00

Dotacje M.St. Warszawy: 99.130,61

Dotacje Komisji Europejskiej: 205.150,74

Darowizny osób fizycznych: 7.186,20

Pozostałe (wyróżnienie na przeglądzie teatralnym) 3.000,00

Dochody fundacja osiąga przelewem poprzez wpłaty na konto, również większość wpłat z tytułu działalności kawiarni w Teatrze Powszechnym wpływa na konto bankowe (płatności za usługi w kawiarni są realizowane za pomocą kart płatniczych).

2) Informację o poniesionych kosztach na:

a) realizację celów statutowych, -467.971,65

b) administrację (czynsz, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.), -3.173,79

c) działalność gospodarczą, -270.942,01 (z czego 175.282,29 płatności gotówkowe - głównie faktury za dostawy do kawiarni STÓŁ POWSZECHNY)

d) pozostałe koszty -195.671,22

3) Dane o:

a) Liczbie osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

W roku 2018 fundacja podejmowała jedynie współpracę na zasadach określonych w Kodeksie Cywilnym, nie było osób zatrudnionych jedynie w działalności gospodarczej, łączna ilość osób, które podjęły współpracę z fundacją w roku 2018 to 99.

b) łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

Jedynie umowy cywilno-prawne: 586.947,91

c) Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia.

Członkowie zarządu pracują bez wynagrodzenia, jako osoby zatrudnione (współpracownicy) przy realizacji poszczególnych projektów fundacja wypłaciła osobom, które pełnią funkcje w zarządzie kwotę 178.021,49

d) Wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia.

Fundacja opiera swoją działalność na współpracownikach, suma wydatków z tytułu wynagrodzeń z umów zlecenia i o dzieło wyniosła w ciągu roku: 586.947,91

e) Udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek.

Nie występują.

f) Kwotach zgromadzonych na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku **w przypadku rachunku bankowego lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej w przypadku rachunku członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, oraz kwotach zgromadzonych w gotówce.**

Bank fundacji to Bank Handlowy Citibank SA, fundacja prowadzi wyodrębnione konta dla działalności gospodarczej i dla projektów:

Na dzień bilansowy fundacja wykazała: 2.190,14 zł w kasie oraz 51.545,66 na kontach bankowych (Citi Handlowy)

g) Wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek.

Nie występują

h) Nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie.

Nie występują

i) Nabytych pozostałych środkach trwałych.

Nie występują

j) Wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych.

Wartość aktywów i pasywów w roku bilansowym wynosiła: 133.786,08zł

Wartość pozycji: rezerwy i zobowiązania: 185,295,87

Zysk strata z lat ubiegłych: -84.764,27

Inwestycje krótkoterminowe: 53.735,80

4) Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności.

Udział w projekcie „Ogród powszechny” w kooperacji z Teatrem Powszechnym: 82.000,00

5) Informację o rozliczeniach fundacji z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informację w sprawie składanych deklaracji podatkowych.

Fundacja korzysta ze zwolnienia w podatku dochodowym od osób prawnych na podstawie art. 17 ust 4 pkt 1 – organizacja składa deklaracje roczną CIT 8 z załącznikami CIT 8o, CIT D.

Jako płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych fundacja składa deklaracje PIT 4R oraz wystawia PIT 11 do pracowników i współpracowników.

Fundacja jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług i składa deklaracje VAT 7 – fundacja składała deklaracje za okresy kwartalne (VAT 7K)

Wszystkie daniny wynikające z powyższych deklaracji zostały uregulowane w ustawowym terminie.

6) Informacja czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona w fundacji kontrola, a jeśli była, to jaki był jej wynik.

W fundacji w 2018 roku nie było kontroli.

7) Informacja czy Fundacja ustanowiona na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. poz. 723, 1075, 1499 i 2215).

Fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

8) Informację o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację ustanowioną na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji.

Nie było płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro.